

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 22 • Perjantaina 19. marraskuuta 2010

61. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Kuva: Jarmo Suokas/Premedia Focus

Loimaan teatterin näyttelijäkaarti osaa luoda Räjähävää tunnelmaa hautaustoimistoon

Vitsejä ei kerrota, mutta yleisö on tikahtua nauruunsa. Huumori muodostuu Rauli Jokelinin ja Panu Raipian tekstin monikeroksisuudesta, sanaleikeistä sekä näyttelijöiden eleistä, ilmeistä ja rivakasta sanojen ilotulituksesta.

Loimaan teatterin Lekaa ja leivoksia – esityksistä voi nauttia vielä viikon verran. Näytelmän ohjaa Sari Äikää-Torkkeli.

Alkavaan pikkujoulukaan sopiva, nauruhermoja kutkuttava ja arkisille ajatuksille lepoa antava näytelmä vie katsojat rahavaikeuksissa kamppailevaan Hallamaan hautaustoimistoon. Hautaustoimiston

väki tuli tutuksi vuonna 2007 esitetyssä Kuin tuhka tulleen –näytelmästä, jonka itsenäisenä osana Lekaa ja leivoksia toimii. Samoin näyttelijäkunta on pääosin sama.

Monipuolisen Hallamaan hautaustoimiston asiakaskaala kattaa kaiken kanariallinuista, norsuihin ja ihmisiin, mutta silti rahat ovat loppu. Vanhapiikatädit Aurora ja Camilla (Kaija Joensuu ja Pirkko Alhonen) ovat matkallaan tuhlanneet Kuin tuhka tuuleen - osan lopussa saamansa rahat. Nuoripari Helmer ja Henna Hallamaa (Jarmo Suokas ja Kirsi Toivanen) joutuvat lopettamaan häidensä

Vanhapiikatädit Camilla ja Aurora (Pirkko Alhonen ja Kaija Joensuu) muistelevat etelän matkan ihanaa Josea.

juhlinnan kesken rahojen loputtua. Mutta kuinka olakaan apu löytyy EU:sta ja kunnasta museoamanuenssi Riitta Rinta-Oppaan (Annamari Koski) ja kunnanjohtaja Arvo Tolpan (Jani Hägg) lemменkiemuroiden pyönteistä ja grynderi Oiva Mäyrän (Markku Ahokas) räjähtävästä raha-ahneudesta.

Näytelmää on alettu työstää elokuun alussa ja tiiviimmin vasta Kertunmäen kesäteatterikauden loputtua, kertoo Sari Äikää-Torkkeli. Harjoituksia on ollut 2-3 kertaa viikossa ja esitykset keskittyvät tiiviiseen kahden viikon jaksoon.

Pukuhuoneessa rennolla näyttelijäporukalla juttu luistaa, vaikka ilmeet ja eleet ovatkin jo roolin mukaisia.

- Peruukki ja naama (meikki) tekevät roolin, sanoo Kirsi Toivanen, - puku tekee paljon, jatkaa Kaija Joensuu ja Markku Ahok-

kaan mielestä sen luo tila ja toiminta.

Näyttelijän kannalta hyvä näytelmä tarjoaa sopivasti haastetta, kertoo Jarmo Suokas, jonka juuret isän puolelta johtavat Karjalaan – isä Perkjärveltä, äiti Pohjanmaalta ja minusta tuli hämäläinen, naureskelee karjalaisen puhelias Suokas. Loimaan teatterin aikuisryhmän näyttelijöistä myös Kirsi Toivasen ja Markku Ahokkaan juuret johtavat Karjalaan. Kirsin isän vanhemmista toinen oli Kurkijoelta ja toinen Jaakkimasta. Markku Ahokkaan isoisä Jussi Ahokas näytteli ja ohjasi Kurkijoella Mikrilän nuorisoseurassa. Myös ohjaaja Sari Äikää-Torkkelin sukujuuret ovat Kurkijoella. – Mut mää oon täyspohjojalaane, heittää väliin Kaija Joensuu ja saa koko porukan purskahtamaan nauruun.

Ensimmäiset näytökset täytyivät viimeistä paik-

Tässä lehdessä mm.

Kaksi lottatarinaa
– Paremmat vuodet ovat edessäpäin s. 6-7
Navetasta monitoimikeskukseksi.....s. 8
Rajanylityspaikka Parikkalaan? s. 11
Joulukahvit toimituksessa
3.12. klo 10-14 s. 12

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin
klo 9-14, paitsi suljettuna pe 19.11.-ke 24.11.

Seuraavat lehdet ilmestyvät
3.12., 17.12., 14.1., 28.1.

Grynderi Oiva Mäyrä (Markku Ahokas) ja museoamanuenssi Riitta Rinta-Opas (Annamari Koski) orientoituvat rooleihinsa pukeutumistiloissa. Grynderiltä löytyy aina jaettavaksi räjähtävän rakentamisen käyntikortteja.

kaa myöten, kertoo Jarmo Suokas.

- Kun on tupa täynnä niin esityskin on toisenlainen, yleisö sen esityksen tekee, ainakin näin harrastajateatterissa. Välillä tuntui, että katsojat olivat vallan tikahtua, taukoa saatiin pitää repliikkien välillä yhtämittaa, kun ei hekotukselle meinannut tulla loppua, hän

kertoilee tunnelmiaan kahden ensimmäisen näytöksen jälkeen.

Näytelmän tunnelmasta voi nauttia 27.11. asti, mutta liput kannattaa varata etukäteen, vinkkaa Sari Äikää-Torkkeli. Jo ennen 12.11. ollutta ensi-iltaa 80% lipuista oli myyty.

Helena Sulavuori

Kirsi Toivanen aloitti Loimaan teatterissa vuonna 1992 meikkaajana ja maskeeraajana, hänen käsissään Kaija Joensuu muuttuu Aurora Hallamaaksi.

Helmer ja Henna Hallamaan (Jarmo Suokas ja Kirsi Toivanen) hymy ei hydy rahahuolistista huolimatta.

19.11.2010

Kurkijokelaisia erämaassa

Pimenevä syysilta, ulkona vihmoon liki nolla-asteista vettä. Sisällä kodassa märät vaatteet kuivuvat nuotion lämmössä ja mustunut kahvipannu porisee lupaavasti.

Ulkoa kuuluu raskaita askeleita ja kaksi hymyilevää nuorta miestä ilmestyy kodan oviaukkoon ja huudahtaa - Hyvä, täältä löytyy tilaa. He alkavat purkaa tavaroitaan kodan toiselle seinustalle. Kyselevät mistä päin olemme ja kun kerromme olevamme Loimaalta, naureskelevat – Onpa mukavaa, kun olemme samalta suunnalta. Toinen heistä on Loimaalta toinen Pöytyältä.

Ilta kuluu niitä näitä jutellen ja kahvitellen. Erämaassa ei yleensä kysellä, mitä itse kukin ammatikseen tekee. Kuin arkaillen toinen kysyy – Voiko kysyä, mitä teette työksenne? Heitän vastakysymyksen – Sanooko Kurkijokelainen teille mitään? Loimalainen alkaa kertoa heti, missä toimitus sijaitsee ja

pöytyäläinen huudahtaa – Mummoni on sieltä kotoisin! Lehtikin on hänelle tuttu.

Vajaan viikon vaelluksen aikana juttelimme noin 30 henkilön kanssa tällä vilkkaalla reitillä, heistä kymmenen kanssa tuli puhetta kotipaikasta ja heistä kahdeksan oli laajasti ajateltuna Loimaan seudulta. Liekö ollut enemmänkin kurkijokelaistaustaisia liikkeellä, en tiedä.

Joidenkin kotipaikan saattoi arvella kielestä, niin kuin senkin saksalaismiehen, jolla oli sateenvarjo mukana pitkospuilla tai niiden nuorten ranskalaismiesten, jotka olivat kaikesta sateesta ja ravasta huolimatta viimeisen päälle siististi pukeutuneita.

On laskettu, että globaalisti yhteinen tuttu löytyy 11. kättelyn päästä. Maailma on pieni ja kurkijokelaisia kaikkialla.

Tämä tapahtui syyskuun lopulla Kuusamon Karhunkierroksella.

Helena Sulavuori

Hartaus tuomiosunnuntaille
21.11.2010

Ihmisen mitta

Kylläpä on haastava evankeliumi: minun ihmisyyteni mitta on mitään piilottelematta muotoiltu hyvin yksinkertaisin kysymyksiin. Miten kohtaan sen, jolla ei ole riittävästi ruokaa, kohtuullista vaatetusta, kunnon asuntoa? Tuomiosunnuntain evankeliumin (Matt. 25:31-46) viesti on selvä. Ihmisen mitta on siinä, ettei kenenkään elämää riistetä työntämällä häntä elämän perustarpeiden osalta kohtuuttomuuden rajan tuolle puolen.

Alun perin evankeliumin vertauksen ytimessä eivät olleet koko maailman sairaat ja nälkäiset, vaan ”vähäiset veljet” viittasivat toisiin kristittyihin. Ehkä juuri niihin kristittyihin, jotka eivät kuuluneet omaan seurakuntaan tai jotka saattoivat ajatella joissakin kohdin uskostaan eri tavoin. Tänä elämänpiiri on kasvanut ja vähimmät sisaret ja veljet tuntuivat löytyvän erityisesti kaukaisemmasta etelästä, jossa edelleen liian moni elämä loppuu liian varhain ja liian moni joutuu taistelemaan kohtuullisen elämän puolesta.

Erityisen vaikea on Matteuksen saarnaa kuulla, kun luterilaisuuden silmin ja Paavalia tulkiten on oppinut vetoamaan syntisen vanhurskauttamiseen, elämässä epäonnistuneen saamaan armoon oikeudessa. Armostahan meidän tuli pelastua, ei rakastamalla kurjaan jamaan joutunutta ihmistä? Vai tuliko sittenkään? Päivän viesti on siinä, ettei kärsivä köyhä ole merkityksetön pelastuksen kannalta.

Tuomiosunnuntain saarna on pienen ihmisen puolella, mutta itsevarmuuteensa luottavaa se rusikoi sen sijaan kovalla kädellä. Evankeliumi on tänään myös laki, joka muistuttaa jokaisen kristityn saamasta kutsusta kääntynyt sen puoleen, joka on puutteessa ja pulassa.

Köyhässä vierelläsi kohtaat tuntemattoman Kristuksen.

Kari Latvus

Kari Latvus on dosentti ja eksegetiikan yliopistonlehtori Helsingin yliopistossa.

Kuolleita

Rakas puolisoni,
isämme ja ukkimme

Risto HARTIKKA

* 17.3.1922 Kurkijoki, Otsanlahti
† 11.11.2010 Pöytyä, Kyrö

Ikävöiden

Sirkka

Raija

Hannu, Eevi ja Aarni

Nora ja Henri

Reijo

Sini

Roosa ja Nico

Riitta ja Annika

sisarusten lapset perheineen

Emme pyytäneet Luojalta päiviä lisää,
vaan yhdessä kutsuimme Taivaan Isää:
- Ota lämpimään syliisi,
taivaaseen kannan,
hellästi peittele
ja levätä anna.

Rakkaamme siunataan lauantaina 4.12.2010 klo 11 Karinaisten kirkossa, minkä jälkeen Kyrön seurakuntakodissa muistotilaisuus, johon toivomme kaikkien saattajien osallistuvan.

Rakkaamme

Aino SAURIO

* 26.09.1921 Kurkijoki
† 02.11.2010 Loimaa

Rakkaudella muistaen

Lapset ja lastenlapset
sukulaiset ja ystävät

Luoja päättää päivistämme,
tietää, tuntee elämämme.
Antaa rauhan, levon suo
jokaisen Hän kutsuu luo.

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta. Kiitos kaikille äitiä hoitaneille.

Pentti Johannes KAUPPINEN

* Kurkijoella 16.11. 1933
† 21.10.2010

Rakkaudella muistaen

Mirja

Irma

Lapset perheineen
Lastenlapset perheineen

Emme pyytäneet enää päiviä lisää,
vaan hiljaa kutsuimme Taivaan Isää.
Ota rakkaamme syliisi, taivaaseen kannan,
hänet hellästi peittele, levätä anna.
Niin hiljaa katsoi, oli väsynyt hän,
oli kulkenut loppuun elämän.

Siunaus toimitettu läheisten läsnäollessa.
Sydämelliset kiitokset osanotosta.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Jaakko Taitonen (pj.), Raija Laaksonen,
Marjaliisa Laine, Tapio Nikkari ja Leena Virtanen
Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 70 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalko. 50 senttiä/mm + alv 23 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 39 euroa
6 kk..... 23 euroa
Pohjoismaat 44 euroa
Muualle 52 euroa
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Y-tunnus 0204020-9

Sivunvalmistus:

Etusivupaja, Loimaa

Paino: Satakunnan

Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Muistettavaa

Vampulan Karjalaiset, pikkujoulu Karjalatalo Toivaiasella su 21.11 klo 16. Puuroa, väskynäsoppaa, kahvi ja joulutorttu, sekä arvontaa. Tervetuloa!

Tampereen Seudun Kurkijokelaiset koostuvat tiistaina 23.11. klo 14 kahvila Vatruskassa, Kuninkaankatu 4. Veikko Repo puhuu sukututkimuksesta. Kurkijoki-seuran puheenjohtaja Sakari Karsila tulee tervehtimään alaosastoa.

Kurkijoki-Seuran Joulujuhla 12.12. klo 14.00 Karjalatalolla Helsingissä. Ohjelmassa Tiernapojat, kuorolaulua ja näytelmä. Tarkempi ohjelma seuraavassa lehdessä. Oviraha 10 €, sis. ohjelman ja tarjoilun.

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT

PALVELEMME
Ma - Pe 9 - 17

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä on Yhdysvaltain republikaanisen puolueen tunnuseläin?
2. Minä vuonna Venäjällä tapahtui Lokakuun vallankumous?
3. Kuka toimi Rooman asetamana juutalaisten kuninkaan Kristuksen syntymän aikana?
4. Kenen kuva oli aikanaan 10 markan setelissä?
5. Mikä uusi ministeriö aloitti toimintansa 1983?
6. Kuka tunnettu ruotsalaisen ammuttiin helmikuussa 1986?
7. Mikä valtatie kulkee Heinolan Lusista Sodankylään?
8. Montako kotkalajia pesii Suomessa?
9. Kenen kuuluisia lauseita: ”Sirkka, Minä ja Pekka”?
10. Kenen Raamatun henkilön poika oli kuningas Salomo?

19.11. Ps. 90:5-6 *Me katoamme kuin uni aamun tullen, kuin ruoho, joka hetken kukoistaa, joka vielä aamulla viheriöi mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.*

20.11. 2 Piet. 3:13 *Mutta meillä on hänen lupauksensa, ja siihen luottaen me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, jossa vanhurskaus vallitsee.*

21.11. Tuomiosunnuntai Matt. 25:32 *Kaikki kansat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa ihmiset toisistaan, niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista. Virsi 154:3 Hän tuomariksemme istuutuu ja hetki totuuden koittaa. Ei auta arvo, ei mahti muu, vain totuus, oikeus voittaa. Ken armon luotti, se armon saa ja rauhan majoissa taivaan. Ken armon torjui, se vaikertaa, kun astuu itkuun ja vaivaan.*

22.11. Ps. 9:8-9 *Herra hallitsee ikuisesti, oikeus on hänen valtaistuimensa perusta. Hän tuomitsee maanpiirin vanhurskaasti, langettaa kansoille oikeat tuomiot.*

23.11. Dan. 7:13-14 *Yhä minä katselin yöllisiä näkyjä ja näin, miten taivaan pilvien keskellä tuli eräs, näöltään kuin ihminen. Hän saapui Iki-aikaisen luo. Hänet saatettiin Ikiaikaisen eteen, ja hänelle annettiin valta, kunnia ja kuninkuus, kaikkien kansojen, kansakuntien ja kielten tuli palvella häntä. Hänen valtansa on ikuinen valta, joka ei katoa, eikä hänen kuninkuutensa koskaan häviä.*

24.11. 2 Tess. 1:4 *Me voimmekin ylpeinä kertoa Jumalan seurakunnissa teistä ja teidän kestävydestänne ja uskostanne kaikissa vainoissa ja ah-*

dingoissa, joiden keskellä elätte.

25.11. Ps. 9:8-9 *Sinun tuomiosi, Herra, ovat oikeat. Herra, sinä olet Korkein, maailman valtiäs.*

26.11. Ps. 143:8 *Herra, sinuun minä turvaan - osoita laupeutesi jo aamuvarhaisesta! Sinun puoleesi minä käännyn - opeta minulle tie, jota kulkea!*

27.11. Ps. 143:9-10 *Herra, pelasta minut vihollisteni käsistä! Sinun luonasi olen turvassa. Sinä olet minun Jumalani -opeta minua täyttämään tah-tosi! Sinun hyvä henkesi johdattakoon minua ta-saista tietä.*

28.11. 1. adventtisunnuntai Mark. 11:9-10 - Hoosi-anna! *Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä! Siunattu isä-me Daavidin valtakunta, joka nyt tulee! Hoosianna korkeuksissa! Virsi 6:1 Käy, kansa, Her-raasi vastaan, nyt kiiruh-da riemuiten ja palmuista oksia taita ilosaatossa Kristuksen. Jo katsele, tytär Siion, kirkkauttaan ja riemuitse ja kuuluta laupeuttaan!*

29.11. Ilm. 22:17 *Henki ja morsian sanovat: "Tule!" Joka tämän kuulee, sa-nokoon: "Tule!" Joka on janoissaan, tulkoon. Joka haluaa, saa lahjaksi elä-män vettä.*

30.11. Jes. 63:16 *Sinä, Her-ra, olet meidän isämme. Ikuinen Lunastajamme, se on sinun nimesi.*

1.12. Miika 2:13 *Heidän edellään kulkee tien au-kaisija, he raivaavat tien-sä, murtautuvat portista ja lähtevät. Heidän kuninkaansa kulkee edellä, Herra johtaa heitä.*

2.12. Ilm. 22:12-13 *"Minä tulen pian, ja tullessani minä tuon jokaiselle palkan, maksan kullekin hänen tekojensa mukaan. Minä olen A ja O, en-simmäinen ja viimeinen, alku ja loppu."*

In memoriam

Sirkka Kaarina Tontti

20.2.1926-4.10.2010

Synnyit Hiitolan Kilpolassa Eemil ja Selma Eerikäisen perheeseen vanhimpana tyttärenä, myöhemmin sait kolme sisarta ja veljen.

Auvoisat lapsuusvuodet loppuivat, kun jouduit 14 vuotissyntymäpäivänä lähtemään talvisodan evakoksi. Kopsalan pysäkiltä matka alkoi härkävaunulla, päämäärä tuntematon. Noin 4 vrk:n jälkeen saavuimme Parkanoon, joka oli sen retken pääteasema. Päivän valjetessa saimme hevoskyytiä n. 15 km Raivaalan koululle. Seurueessa oli isovanhemmat, äiti ja neljä sisarusta.

Isä tuli vasta välirauhan tultua. Hän järjesti asunnon Paloviidan taloon ja edel-

leen toukokuussa Ikaalis-ten Kovelahteen. Syksyllä –40 isä vei sinut mukanaan Kilvakkalan suutariverstaan emännäksi.

Aika kului niissä ympy-röissä vuoden –41 syksyyn, jolloin Hiitola vallattiin Suomelle. Silloin teitä ei pidätellyt mikään, lähditte Kilpolaan siivousporuk-kaan, isä ja sinä. Muu perhe tuli vasta 2.5.1942.

Jatkosodan aika oli sinul-le työntäyteinen, olit innolla mukana talkoo- ja muissa töissä ja kylän yhteisissä ohjelmissa koululla, joihin kirjoitit runoja, kuvaelmia ja tietysti nurkkatansseissa.

Nuoruusvuodet päättyi-vät v. –44 syksyllä uuteen evakkoreissuun. Tällä kertaa

määränpää oli Vaasa, Max-mo ja –45 keväällä Alahär-mä. Syksyllä –45 avioiduit Tauno Tontin kanssa, josta liitosta teille syntyi kolme tytärtä ja poika. Evakkotie jatkui Luvian ja Nakkilan kautta Köyliöön, jossa teit pitkäaikaisen elämäntyösi maatilanamäntänä.

Yhdistystoiminta oli sinulle läheinen. Kuuluit kymmeniin yhdistyksiin. Karjalaisyhteisöt olivat etusijalla. Olit perustamassa mm. Hiitolan pitäjäseuraa, Kilpolan Eerikäisten suku-seuraa. Satakunnan karja-laseurojen hallitukseen ja naistoisimikuntaan osallistuit kymmeniä vuosia, vedit ko-tiseutumatoja Hiitolaan 36 kpl. Sait myös nuoria mu-kaan. Ansioituneesta työstä on Karjalan liitto myöntänyt kultaisen ansiomerkin.

Puolisosi kultua olit les-kenä toistakymmentä vuot-ta. Noin 70-vuotiaana löy-sit elämäsi kauppias Eino Vainionpään. Matkustelitte

paljon yhdessä kotimaassa ja ulkomailla, usein kylpy-lälomilla tai kotiseutumato-koilla Hiitolassa. Merkille pantavaa oli miehesi suru muistotilaisuudessa. Samoin kiinnitti huomiota erittäin runsas osanottajien määrä, mukana oli paljon yhteisö-jä, joten surevien joukko nousee satoihin. Adresseja luettiin n. 75 kpl.

Raskain mielin siirryim-me muistojuhlasta arkeen. Omat muistosanani olivat: *Nuoruusmuistot ja maisemat mielessäs paloi, sen ilmaisit muillekin laulusi sanoin. Kera ystäväin usein matkasi johti rakkaan Karjalan kunnaita kohti. Elon aikaasi kunnioittaen kiittäen Sinut muistojen kirjoon liittäen, saatamme lepoon iäiseen.*

Veljesi Ilmari

Juulia Vanhala tyttären tyttären tytär, Emmi Hiukka 4v tutustumassa isomummonsa kotikylän kuulumisiin.

Merkkipäiviä

Juulia Vanhala

90 vuotta

16. ja 17.10. 2010 vietettiin Uuraisten Hirolassa Juulia Vanhala 90-v syntymäpäiviä. Perhettä ja sukua oli koolla, kuvassa sisarukset. Vasem-malla Maria (Maija) Lappalainen 88v, keskellä itse sankari Juulia ja oikealla Marita Rannikko 81v. "Työt" ovat omaa sukua La-rikka ja heidän lapsuuskotiinsa oli Metsikoilla. Kansakou-lua käytiin Saareksella.

NIMIPÄIVÄT	
Marraskuu	
19 Pe	Liisa, Elisa, Eliisa, Liisi, Elisabet, Elise
20 La	Lapsen oikeuksien päivä Jari, Jalmari
21 Su	Hilma
22 Ma	Silja, Selja
23 Ti	Ismo
24 Ke	Lempi, Lemmikki, Sivi
25 To	Katri, Kaija, Katja, Kaisa, Kati, Kaarina, Kaisu, Riina, Katariina, Katriina
26 Pe	Sisko
27 La	Hilkka
28 Su	1. adventtisunnun-tai Heini, Kaisla
29 Ma	Aimo
30 Ti	Antti, Antero, Atte
Joulukuu	
1 Ke	Oskari
2 To	Anelma, Unelma

Kävelyretkiä 1930-luvun Viipurissa

Eino Partasen valokuvia

Valokuvaaja Eino Parta-nen tallensi 1930-luvulla kameralla ahkerasti koti-kaupunkinsa Viipurin näkymiä. Upea valokuvateos houkuttelee kävelyretkelle Suomen tuon ajan toiseksi suurimpaan ja kansainvä-lisimpään kaupunkiin, his-torialliseen Viipuriin. Osin ennen julkaisemattoman ku-va-aineiston kautta avautuu kiehtovia näkymiä kaupun-gin kaduille ja kadonneen karjalaiskaupungin ainut-laatuiseen miljööseen.

Eino Partasen valokuvien näyttely avataan maanantai-na 22. marraskuuta Sanoma-talon Käytävägalleriassa (Töölönlahdenkatu 2). Näyt-ely on avoinna 23.11.-4.12. arkisin klo 7-22, viikonlop-puisin klo 9-22, sunnuntaina 5.12. kello 9-18.

Suomen Kirjallisuuden Seura on hiljattain julkais-sut näyttelyyn liittyvän, Petri Neuvosen toimitta-man teoksen Kävelyretkiä 1930-luvun Viipurissa - Ei-no Partasen valokuvia. Teos löytyy useimmista kirjakaup-oista.

Kotiseutuneuvos Eino Vepsä

4. osa Sattumuksia ja tilanteita

Kotiseutuneuvoksen arvoni-
men juhlallisen luovutuksen
yhteydessä Kurkijoen kesä-
juhlilla Eino Vepsä kiitospu-
heessaan kiitti puolisoaan
Rauhaa siitä että hän on
ollut tämän tukena ja apu-
na monissa tilanteissa, kun
luottamustoimien sekä har-
rastusten menot olivat pitä-
neet poissa kotoa. Joskus
Rauha oli toiminut hänen
puhelinvastaajanansakin.
Kun kysyin Rauhalta, että
miten hän suhtautui mie-
hensä moniin tehtäviin niin
hän totesi, että on aina pi-
tänyt siitä että miehellä on
menoja ja tehtäviä. Sitten
vuosien kuluessa sitä alkoi
miettiä, että ehkäpä niitä
menoja voisi jonkin verran
karsia ja keskittyä vain olen-
naisimpiin.

Rauha ja Eino Vepsä vi-
hittiin Loimaalla ja Rauhan
ensimmäinen työpaikka oli
Osuuskauppa Saviseudun
konttorissa. Muutaman
kuukauden jälkeen työpaik-
ka vaihtui. Työura postissa
alkoi aluksi määräaikaisena
ja sitten työpaikka vakinais-
tettiin. Kertomansa mukai-
sesti Rauha pitää kovasti ih-
misten kanssa toimimisesta
sekä asiakaspalvelusta.
Kojonkulman postitoimisto
muodostui Rauhan pitkäai-
kaiseksi työpaikaksi, ja kun
se suljettiin niin työ jatkui
Hirvikoskella.

Eino Vepsän mieleen
tulee joukko erilaisia sattu-
muksia ja tilanteita, joita jäl-
keenpäin on hyvä muistella
pieni hymynkare suupieles-
sä, vaikka tilanteen sattua ei
aina hymyilyttänyt.

Eräs sellainen sattui v.
2001, kun Kurkijoki-Säätiö
järjesti retken Kurkijoel-
le. Tarkoitus oli Kurkijoen

Rauha ja Eino kotonaan syksyllä 2010.

keskimmäiselle hautaus-
maalle pystyttää venäläis-
ten valmistama muistoristi.
Sellainen oli jo pystytetty
vanhalle hautausmaalle.
Samassa tilaisuudessa oli
tarkoitus pitää muistotilai-
suus. Kurkijoen kyläpäällik-
kö oli pyydetty hoitamaan
muistoristin valmistaminen
ja häneltä pyydettiin lupa
muistotilaisuuden järjestä-
miseksi.

Miliisiauto paikalle

Tilaisuuden loputtua au-
tosta nousi miliisi tulkin
kanssa ja kysyi vakavana,
että miksi paikalla pidettiin
luvatonta kokousta. Seura-
sivat runsaan tunnin kuul-
ustelut Kurki-hotellilla.
Siihen ei auttaneet selitte-
lyt vaan määräys kuului,
että seuraavana aamuna
oli lähdettävä kuulusteluun
Lahdenpohjan oikeustalol-
le. Erkki Tukia totesi, että

kyllä hän voi viedä heidät
Lahdenpohjaan, mutta kau-
emmaksi (kuten Moskovaan
tai Siperiaan) ei lähde vie-
mään. Kuulustelu oikeusta-
lolla tulkin välityksellä kesti
aikansa ja lopulta päällikkö
totesi, että Venäjän lakia ei
ollut rikottu. Hän kuitenkin
totesi vakavana, että seura-
valla kerralla lupa tilaisuu-
den pitämiseen tulee pyytää
kyläpäälliköltä. Siihen ret-
keläiset sitten ihmettelivät,
että sellainenhan oli juuri
kyläpäälliköltä pyydetty ja
ristikin oli kyläläisten val-
mistama.

Aune Lankisen toivo-
muksesta ja avustuksella
laadittiin muistokirja Lanki-
sen Konepajan perustajasta
ja sepästä Vilho Lankisesta.
Lankisen ohella Loimaan
seudulla ovat toimineet
monet muut Kurkijoelta
kotoisin olleet kädentaitajat
ja moniosajat. Voidaan kai
todeta, että kurkijokelainen

tietotaito antoi Loimaan
seudun talouselämälle suu-
ren sysäyksen erityisesti
1960 – 80 luvuilla. Silloin
monet metalli-, puu-, ja ra-
kennusalan yritykset nousi-
vat koko maan parhaimmis-
toon niin uusien tuotteiden
kuin myös myynnin mää-
rässä mitattuna. Tällaisia
esimerkkejä ovat Lankisen
konepajan (nykyinen Vila-
kone Oy) ohella Syväsen
konepaja (joka aloitti eri-
laisten kaivureiden valmis-
tamisen), Metsäpuu (ny-
kyinen Domus Oy), Erlund
talot, sekä monet muut.

Jankko kehittyi merkittäväksi

Urheiluseura Loimaan Jank-
ko kehittyi merkittäväksi
nuorisokasvatuksen ja ur-
heilutoiminnan toimijaksi
Loimaalla v.1945 lähtien.
Jo alkuvuosina mukana toi-
minnassa oli lukuisia Kurki-
joelta kotoisin olleita. Vuosikymmenten aikana Jankon
riveistä kasvoi useita maan
parhaita ja huippusuorituk-
sistaan kuuluisia urheilijoi-
ta. Kysyin Einolta, että onko
aika tullut pitkäksi eläkkeel-
le pääsyn jälkeen.

– Eipä ole ehtinyt tule-
maan. Kaikenlaista toimin-
taa, rakentamista ja näper-
tämistä on ollut yllin kyllin.
Osallistuminen Kurkijoen
perinteen ylläpitämiseen on
ollut antoisaa ja lisäksi nuo-
riso-, sekä urheilutoiminta
Loimaan Jankon piirissä
kovin kiinnostavaa.

– Myös kotiseutumatkai-
lu sekä Loimaalla että Kur-
kijoella oli kiinnostavaa,
koska sen merkeissä omia
muistikuvia ja ajatuksia
pystyi välittämään ryhmä-
matkalaisille koskien kum-
paakin kotiseutua. 1990- lu-
vun lopulla eräs turkulainen
matkatoimisto aloitti sään-

Kuvassa Eino haastattelee yhtä maamme eturivin kurkijo-
kelaista urheilijaa Veikko Hakulista Kurkijoen kesäjuhlissa
v. 1999. Veikon muistelmateos oli juuri ilmestynyt ja Eino
kysyi että pitkö paikkansa siinä mainittu toteamus Veikon ja
venäläisen hiihtäjä Vladimir Kusinin kamppailusta. Veik-
ko totesi että kyllä piti. ”Minä nimittäin kilpailun aikana
kaaduinkin kerran mutta Kusiin kaksi kertaa.”

Kuvassa
Jawa 250,
1957,
vielä
ilman
musta-
pohjaista
rekisteri-
kilpeä.

– Matkal-
la Vepsän
maalla
näin
kauniin
ikkunan
ja otin sii-
tä kuvan.
Mistä sitä
tietää, jos
vaikka
vasta-
vanlaista
joskus
alkaisin
aikani
kuluksi
näperrel-
lä, Eino
toteaa.

Kuulusteluihin lähdessä Lahdenpohjan oikeustalolle, eikä kukaan tiennyt miten tilanteesta
selvittäisiin. Kuvassa Erkki Tukian vaimo Riitta, Eino Vepsä ja Kurkijoki-Säätiön silloinen
puheenjohtaja Kauko Virtanen, Rauha Vepsä sekä Erkki Tukia.

nölliset ryhmämatkat Loi-
maalle ja oppaan tehtävissä
kiertelimme pitkin Loimaan
aluetta erilaisissa kohteissa.
Vuosien varrella myös kym-
meniä ryhmiä pitkin maata
on käynyt tutustumassa mm
Kurkijoki-museoon ja sen
kiinnostavaan näyttelyyn.
Näistä mainittakoon Karja-
la-aiheiset yhdistykset, jär-
jestöt sekä sukuseurat.

– Ihän viime vuosien
aikana vanhojen mootto-
ripyörien kunnostamisen
kipinä iski ja kun sain os-
taa vanhan vm. 1952 BSA
moottoripyörän, niin sen
kanssa näperteleminen al-

koi. Vasta vm. 1957 Jawa
250cc:n aika heikkokun-
toisena hankkiminen aloitti
sellaisen haasteellisemmän
puuhailun pyörän kunnosta-
miseksi. Mielenkiintoista oli
nähdä, miten varaosia siihen
löytyi pitkin maailmaa, jopa
Turkkiä ja Kiinaa myöten.
Nyt se on valmis ja sain
sen museorekisteriin viime
kesänä.

– Olen tässä viime vuosi-
en aikana pohtinut, että kun
kurkijokelaisten toimijoi-
den rivit harvenevat vuosi
vuodelta, niin olisiko nyt
yhteistyön paikka? Monet
Kurkijoki-seurat ja yhdis-

60 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN....

Saapuneita kirjeitä
Seattle, Wash. lokak. 23.1950

TERVEHDYS KURKIJOKELAISELLE

täältä Tyynenmeren ranta-
kaupungista.

Olen iloinen, kun olen
saanut lukea Kurkijokelais-
ta. Siinä oli niin paljon tut-
tuja nimiä. Minä sain Tau-
no Naukkarilta 4 numeroa
maalis- ja huhtik. hänelle oli
lähettänyt rovasti Arokalli-
on tytär. Taunon kanssa me
aina puhumme ja muiste-
lemme Kurkijoen asioita.

Nyt haluaisin tietää, että
onko niitä Kiiskiä ketään
siellä Oksentiinmäen ky-
lästä, sillä minä olen heidän
entinen naapurinsa, mitä sa-
nottiin Mikon Jussiksi. Siitä
on livahtanut 44 vuotta kun
lähdin sieltä.

Olen seurannut Suomen
asioita ja saanut tietoja aina.
Maria Hämäläinen, jota sa-
nottiin Portsan Mari Aromä-
en kylästä. Hän kävi meillä
joku vuosi sitten, hän sanoi
käyneensä siellä Kurkijoella
1936. Hän on Tauno Nauk-
karin tuttava, minä vein
hänen Taunoa katsomaan.
Hän asuu vähän ulkona
tästä kaupunkista. Minulla
on mennyt elämä oikein
hyvin. Sillä tämä Amerikka
on hyvä maa, parhain maa

maailmassa! Minulla on
koti, olen ollut naimisissa
40 vuotta ja on yksi poika
ja hänkin naimisissa ja on
koti hänelläkin.

Kuulun veljeys- ja sisar-
seuraan, olen ollut kirjuri-
na 30 vuotta. Suomen avustus-
komitean kirjuri 5 vuotta.
Olemme lähettäneet sinne
tavara 16.000 paunaan ja
7.000 dollaria rahaa.

jos olette siellä nähneet
filmikuvan: Sydämeni lau-
lu, minun kuvani pitäisi olla
siinä. Minä olen 68 vuotta
vanha, vaan tanssissa käym-
me seuran talolla.

Nyt pyydän, että lähettä-
kää jos voitte se Kurkijoke-
lainen minulle.

*Osoitteeni on John Lai-
ne.....Washington,
U.S.A.*

*J.K. Toivoisin, että saisin
kirjeen sieltä Kiiskeiltä
tahi keltä vaan.
Hyvää vointia ja terveisin.
Sama*

*Kurkijokelainen N:o 38 –
1950, lauantaina marras-
kuun 25. p:nä*

Lisätietoja kuvaan

Edellisen Kurkijokelaisen
viimeisen sivun ylemmäs-
sä kuvassa tarkastelee val-
loituksen jälkeen 19.8.1941
Kurkijoelle saapunut, vasta
nimetty kunnanpäällikkö
Juho Tukia tyytyväisenä
Lopotin kyläraittia, jonka

rakennukset olivat säilyneet
ehjinä.

Lukijatehtävä: nimetkää
kuvassa näkyvät raken-
nukset. Soittakaapa toimi-
tukseen ja kertokaa, mitä
tiedätte kuvissa näkyvistä
rakennuksista.

*Lisätiedot antoi:
Tapio Nikkari*

Pekka Kyytisen POSTIKORTIT

Talvikuvia: • Pieni hiihtäjä • Joulupuu
• Rekiajelu

Kesäkuvat: • Kevätkirkko • Kesänuotalla
• Aitan ovella • Rantavaja
Laatokalla • Elopellolla

Hinta 1 €/kpl
+ postituskulut
Tilaa
toimituksesta

Kurkijokelaista historiaa tarjoushintaan

KURKIJOKI
KUVAT KERTOVAT

5€

KURKIJOKI
SODASTA EVAKKOON

5€

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimistosta

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Vanhan postikortin tarinaa

Tämä postikortti löytyi yl-
lätäten paperien joukosta
muista asioista etsittäessä.
Yllätyin, sillä kortin lä-
hettäjä oli enoni Kalle ja
vastaanottaja nuorin eno-
ni Aaro. Koska kortissa ei
ollut päiväystä, piti tehdä
johtopäätös sen lähetyk-
sestä. Kyseeseen tulevat
loppuvuodet 1942 tai 1943.
Tuolloin oli asemasota-aika
ja rintamilta pääsivät mie-
het silloin tällöin lomille-
kin. Enoni oli silloin vielä
poikamies, joten hänelle tuli
loma vasta vuoden vaihteen

jälkeen, koska perheellisil-
le rintamamiehille annettiin
etusija joululomille. Kysyin
vielä elossa olevalta Aaro-
enolta, että muistaako hän
mitään kortista. Ei muista-
nut. Nyt hän pian tulee saa-
maan korttinsa jo toiseen
kertaan.

Kortti oli kulkeutunut
mummoni, poikien äidin
tavaroiden mukana meille,
jossa Selma-mummo asui
"maanpaossa" elämänsä
viimeiset vuodet.

Eino Vepsä

tykset on lopetettu, koska
mukana olijoita ei enää ole.
Koska kuitenkin kaiken-
laisia mukavia tapahtumia
on saatu synnytettyä pitkin
maatamme, niin eikö voisi
ajatella että myös nuorem-
mat lähtisivät mukaan toi-
mintaan? Aktiivisia ihmisiä
tarvitaan niin jouluaikaan
eri tilaisuuksissa kuin myös
muulloin. Mikä on sen mu-
kavampaa kuin tuntea kuu-
luvansa johonkin yhteisöön
ja tuntea sillä tavalla omien
juuriensa voiman.

*Kuvat: Vepsän perheen
kuvakokoelma
Teksti: Jaakko Taitonen*

Jankon talotoimikunnan kokouksessa muistellaan nuoriso-, ja urheilutalo Hirvihovin suunnit-
teluvaiheita. Jankon 50-vuotishistoriikki oli juuri julkaistu. Kuvassa vasemmalta Eino Vepsä,
Mauno Kurppa ja Toivo Vastamäki. Yksi oli silloin jo joukosta poissa, nimittäin Tarmo Lehti.

Jankon edustusjoukkue Ämälissä pidetyissä ystävyyskunta-
kilpailuissa. Eräs lukija haluaisi tietää tässä kuvassa olevien
henkilöiden nimet. Eino Vepsä totesi, että kaikkien nimet
eivät tule mieleen, mutta kuvassa ovat ainakin Matti Ranta,
Jukka Heinonen, Leo Juurenheimo, Jaakko Martti, Risto
Pirttikangas sekä Aulis Pullinen. Voisiko joku lukijoista tun-
nistaa kaikki kuvassa olevat henkilöt?

Jaana Laamasta kiinnostaa muistitiedon kerääminen

”Paremmat vuodet ovat edessäpäin” kertoo kahden karjalaisen lotan sotakokemuksista. Lotta Vartiainen on kenttämuonituslotta. Kaupimmin hän kuitenkin työskenteli askartelun ohjaajana sotasairaалassa. Lotta Hiltunen on viestilotta, joka työskenteli puhelunvälittäjänä. Sortavalassa vuonna 1920 syntyneelle Helmi Vartiainen ja kurkijokelaiselle, vuonna 1926 syntyneelle Kirsti Hiltuselle lotaksi ryhtyminen oli itsestäänselvyys. He molemmat ovat olleet myös pikkulottia. Palvelusvuosia kummallekin kertyi noin viisi, osin hengenvaarallisella sotatoimialueella. Lottien tarinaan liittyy kolme suomalaista sotilasta: Piispanen jalkaväestä sekä viestimiehet Syvänen ja Laamanen.

Kirjan tekijä on mikkeliläinen, Tampereella asuva tutkija, FT **Jaana Laamanen**. Tämä maitolaituri- ja maisterinakin tunnettu museoalan ammattilainen on hyvin kiinnostunut muistitiedosta. Tällä hetkellä työn alla on sotaveteraanien sotakokemuksista kertova kirja. Myös tämän kirjan teon taustalla on tiedonantajien ja kirjan tekijän yhteinen tahto kertoa tositahtumista siten kuin asianosaiset ne muistavat. Tiedonantajien kokemukset linkitetään osaksi laajempia tapahtumia, joten ne eivät jää ”pelkiksi” henkilökohtaisiksi muistoiksi. Lottakirjansa tiedonantajat Jaana on tuntenut ”aina”. Piispaset asuvat naapurikylällä Ristiinassa ja jyvaskyläläiset Syväset ovat hänen isänsä sotakavereita. Heidän sotamuistojensa tallentamisesta ehti olla puhetta monen monta kertaa.

Lotta Hiltunen ja Laamanni. Kirsti Syväsen ja Lauri Laamasen ystävyys alkoi jatkosodan aikana Kurkijoella.

Kaksi lottatarinaa

Paremmat vuodet ovat edessäpäin

Lotta Svärd -järjestö perustettiin vuonna 1921 tukemaan suojeluskunnan toimintaa. Viime sotien aikana järjestöstä muodostui korvaamaton osa puolustusvoimia. Talvisodan aikana lottatehtävissä palveli runsaat 71 000 lottaa. Vahva maanpuolustushenki sai työt liittymään pikkulottiin jo alakouluiästä alkaen. Näin varttuneempia lottia vapautui lähtemään kotirintamalta sotatoimialueelle. Pikkulottia oli vuonna 1943 noin 48 800.

Joka lotalla on oma tarinansa. Kaikki ovat tallentamisen arvoisia. Nuorimmat pikkulotatkin lähestyvät jo 80 vuoden ikäpyykkiä. Postipeikko Veijalaisen tytär, pikkulotta Aune Niskanen jätti meidät muutama kuukausi sitten. Hän ei enää viime vuonna jaksanut osallistua Kari Rahialan ja Sakari Karsilan haastattelun, mutta kirjoitti vuosien varrella muistelmiaan Kurkijokelaiseen. Hänen tekstejään ja valokuviaan on saatu Kurkijoki-seuran säilytettäväksi.

Alkusyksystä 2010 ilmestyi kansantieteilijä Jaana Laamasen teos Paremmat vuodet ovat edessäpäin. Se on kertomus kahden lotan vaiheista viime sotien aikana. Tekijä on haastatellut vuonna 1920 Sortavalassa syntynyttä Helmi Piispasta (o.s. Vartiainen) ja 1926 Kurkijoella syntynyttä Kirsti Syvästä (o.s. Hiltunen). Molemmat aloittivat pikkulottina ja työskentelivät lottatehtävissä sodan aikana. Myös tulevien aviomiesten, ristiinalaisen Pauli Piispasen ja jyvaskyläläisen Veikko Syväsen, sotakokemukset on otettu mukaan. Tekijän isä, mikkeliläinen Lauri Laamanen, oli Veikko Syväsen kanssa samassa viestiporukassa, ja kaverusten sota-

retki Harluun, Sortavalan, Lumivaaran Kesvalahteen ja Kuhkaaseen sekä lopulta Kurkijoelle ja Hiitolaan kytkeytyy näin läheisesti Kirsti-lotan tarinaan.

Helmi Vartiaisen tarina

Tohmajärveläinen pikkulotta Helmi joutui sodan keskelle pestauduttuaan elokuussa 1939 leipomoliike Smandin myymälään Viipurissa. Leipomo toimitti pommitusten alta leipää rintamalle. Paetessaan viime hetkillä Viipurista Helmi käveli Simolaan, pääsi junalla Lahteen ja Asikkalan kauppaosakeyhtiöön töihin.

Käytyään muonituslotta- ja ensiapukurssit Helmi antoi lottalupauksen Asikkalan kirkossa, toimi Vesivehmaan lentokentällä ja komennettiin sotaväen järjestelyleirille Nastolaan, jossa Mannerheimin vieraili. Syyskesällä 1941 Helmi sai komennuksen Jänisjärvelle Itä-Karjalaan ja muonitti eturintaman joukkoja vaikeissa olosuhteissa matkalla kohti Petroskoita ja lopulta kohti Suojukoja Karhumäen alapuolella.

Marraskuussa 1941 Helmi palasi Lahteen ja päätyi askartelun ohjaajaksi sotasairaалana toimineelle Vierumäen urheiluopistolle. Sinne joutui myös miinaan astunut kersantti Pauli Piispanen. Romanssi johti kihlaukseen marraskuussa 1942 ja häihin Paulin kotitalalla Ristiinassa kesäkuussa 1943. Lottatyö jatkui muonitettaessa Ristiinaan proomuilla kuljetettuja evakkoja, kunnes koti ja lapset veivät yhä suuremman ajan.

Kirsti Hiltusen tarina

Paljasjalkainen Kurkijoen lopottilainen Kirsti Hiltu-

Kurkijoen lottien johtokunta 1930-luvulla. Edessä oikealta Ida Paatonen, Helmi Huttunen, Maiju Kilpinen ja Lyyli Lind. Takana oikealta Maija Havakka, Irja Veikkolainen, Miina Veijalainen ja Iines Kosonen. Aune Niskanen koelmat.

nen oli talvisodan syttyessä 12-vuotias. Isä oli myymälänhoitajana serkkunsa Jaako Veikkolaisen kaupassa ”Jaskalassa”. Äidin sisaret hoitivat puhelinkeskusta Kurki-hotellin naapurissa. Isä oli suojeluskuntalainen ja äiti lotta. Kirstistä tuli pikkulotta, joita Kurkijoen osastossa oli 75 marraskuussa 1939, lottia oli runsaat 300. Lottalassa muonitettiin Lopotissa toimineet joukot. Liikekannallepanon jälkeen myös pikkulotat joutuivat keittiötöihin.

Moskovan rauha ajoi Hiltuset hevoskyydillä Elisenvaaraan ja edelleen junalla Keuruulle. Eri puolilla Keuruuta asumaan joutuneen 10-henkisen perheen eläti isä metsätöillä. Kurkijoelle palattiin keväällä 1942. Toukokuussa Kirsti aloitti puhelinvälittäjänä Kurkijoen puhelinkeskuksessa ja toimi tässä työssä alueluovutukseen asti 20.9.1944. Työparina oli naapurin

Maitolaiturimaisteri Jaana Laamanen matkalla tallentamaan muistitietoa ”maitolaiturikulttuurista”.

at edessäpäin

Kurkijoen sotilaskeskus Kurki 1941–1943. Vasemmalta lottia Kirsti Hiltunen, linjojen ”vikamies” sotamies Hugo Hovi ja lottia Aune Veijalainen. Valokuvannut ruotsalainen vapaaehtoinen sotilas. Aune Niskasen koelmat.

tyttö ja koulutoveri Aune Veijalainen. Molemmat viestilöytö olivat vielä alle 17-vuotiaita. Kirsti pääsi ripiltä Kurkijoella toukokuussa 1943.

Tammikuussa 1943 Laamasen viestiporukka saapui

Kurkijoelle, majoittui määmiesopistolle ja tutustui puhelinkeskukseen. Väepelin käskettyä sotamies Syvästä saattamaan keskuslotta Kirstin kotiin alkoi romanssi, joka päättyi häihin Jyväskylän kaupunginkirkossa syyskuussa 1946. Lemmenkirjeitä vaihdettiin viestiporukan kiertäessä Laatokan pohjukan rajapitäjiä.

Syksyn 1944 Kirsti oli viestilottana Lapissa ja sittemmin toimistoapulaisena Siirtoväen huollossa perheen evakkopitäjässä Kauhajoella. Muutettuaan miehensä luo Jyväskylään Kirsti toimi Valtion puhelimessa, kunnes esikoispoika syntyi helmikuussa 1947.

Helppolukuinen teos

Kirjoittaja sanoo ja osoittaakin perehtyneensä alan kirjallisuuteen. Kurkijoen osalta kirjallisuusluettelossa on mukana muun muassa Hakulisen kirjat sekä Vainion Kurkijoen historia. Teksti on varustettu runsailla lähdeviitteillä. Dosentti Pia Olsson ja evl. Ilmari Hakala ovat tarkastaneet sen.

Johdannossa tekijä pohtii muun muassa ”ryssittelyä” ja lottien sukupuolimoraa-

lia, johon palataan kirjassa myöhemminkin. Alkulehdillä palautetaan lyhyesti mieliin tietoja Lotta Svärd-järjestöstä ja sotavuosista 1939–1945.

Haastattelujen lomassa on mielenkiintoisia tietoskuja rintaman leipätoimituksista, tanssikiellosta, pika-asutusalasta, Mannerheim-ristin ritareista, taisteluvaimien rakenteesta, sotasaairaloista, Kurkijoen Lotta Svärd-paikallisosastosta jne.

Teksti on selkeää ja miellyttävän kookasta. Osia haastatteluista on esitetty suorina kursivoituina lainuksina. Tekstiksi käännetty puhe ei aina tunnu luontevalta silloin, kun se on vain osittain murretta. Parempi ehkä olisi ollut esittää siteeraukset kokonaan kirjakielillä. Viitosenkymmentä hyvälaatuista valokuvaa – osa Kurkijoelta – elävöittää kertomuksia.

Tapio Nikkari

Jaana Laamanen: Paremmat vuodet ovat edessäpäin. Helmin ja Kirstin lottamuistoja. Moreeni 2010. 254 sivua. Kirjakauppahinta 36 euroa.

Sukukirja on enemmän kuin kirja Kannaksen Mykrille sukukirja

Kannaksen Mykrät -sukuseura ry:n juhli 28.8.2010 Porin Suomalaisella Klubilla julkaisemalla sukukirjan. Oman kirjan kokoaminen on ollut 10-vuotiaan seuran haaveena alusta asti. Järjestyksessään viidennet sukujuhlat huipentuivat kirjapakettien avaamiseen, ”Mykrät Karjalankannakselta – Mykrä-suvun vaiheita 1500-luvulta 2000-luvulle” näki päivänvalon suosiosoitusten saatteessa. Uunituoreen kirjan julkistamista oli todistamassa reilut sata henkeä.

Sukukirjatoimikunnan vetäjä Janne Mykrä totesi, että sukukirja on suvulle enemmän kuin kirja. Se on symboli, joka luo yhteenkuuluvuuden tunnetta, yhdistää suvun nykyiset vaiheet aikaisempaan ja antaa toivoa tulevaan. Kirjaa voi pitää kädessä, se on kouriintuntuva, sitä voi selata ja silittää, mutta myös rypistää. Aivan kuten tekee elämäkin.

”... sitä voi selata ja silittää, mutta myös rypistää. Aivan kuten tekee elämäkin.”

Sukukirja yhdistää suvun esivanhempien ja nykypolvien elämänvaiheita yhdeksi kokonaisuudeksi, Mykrä-suvun tarinaksi. Kirjassa kerrataan sukuseuran perustamiseen johtaneet vaiheet sekä historiikki. Mykrien sukuhaarat esitellään asuinpaikkoineen ja annetaan Mykriin liittyvää nimitietoa. Oma osansa on katsaus Mykrien vaiheisiin historian virrassa. Keskeisenä kirjasa

sa ovat suvun henkilöihin ja tapahtumiin liittyvät tarinat sekä kotona Karjalassa ja lähinnä Hiitolassa ja Antreassa, evakossa että uusilla asuinsijoilla. Perhetauluja kirjassa on kaikkiaan yli 700 lähtien 1690-luvun kantaikästä Pekka Matinpoika Mykrästä, joka oli torpparina puolisonsa Maria Eerikintytär Siitarin kanssa Antrean Saviniemessä. Saviniemestä Mykrät muuttivat Hiitolaan, mistä versoivat Mykrä-suvun suurimmat haarat.

Mykrä-suvussa voidaan erottaa seitsemän haaraa. Kahdeksanteen, Uudenkirikon haaraan ei ole vielä löydetty varmaa yhteyttä. Hiitolan ohella sukua on Jääskessä, Antreassa, Kirvussa ja Viipurissa. Suurimmat ovat

Hiitolan kaksi haaraa.

Hiitolassa Mykrien asuinpaikkoja olivat mm. Hiitolankylä ja sen yksi kyläkunta Mykräkylä, Moisuunlahti, Pukinniemi. Mykrien vaikutus Hiitolassa on ollut ilmeinen, koska se on jättänyt jälkensä paikannimistöön. Mykräkylän ohella Ilmeenjokea kutsuttiin paikoin Mykräjoeksi ja sen ylittävä silta oli luonnollisesti Mykränsilta.

Sukututkija tohtori Kari-Matti Piilahti esitteli laatimansa katsauksen suvun varhaisvaiheisiin ennen Pekka Matinpoikaa, eli luuran-kojen paljastamisen kaapista, kuten hän leikkimielisesti totesi. Tehtävä osoittautui arvioitua vaikeammaksi.

Jatkuu sivulla 9

Pastori Toivo Silvennoinen laulattaa Kurkijoen rippikoululaisia kirkon sakastissa. Kuva on joko vuodelta 1942 tai 1943. Tunnistustekot kuvis-olevia henkilöitä? Tunnistustekot voi soittaa toimitukseen. Valok. Pekka Kyytinen. Kurkijokelaisen kokoelmat.

Hiitolaiset Elvi Heinonen ja Viljo Mykrä palkittiin kunniajäsenyydellä Mykrien sukutapaamisessa Porissa.

Uusi koti

Alussa oli mäenkumpare metsän laidassa, rautakanki, lapio ja Jussi. Siinä kaikki. Piti aloittaa uuden oman kodin rakentaminen.

Ylistaron Pelson kylässä, jonne Kurkijoelta oli muutettu rauhanteon jälkeen, oli asuttu yhdessä vinttikamari-ssa vuokralaisena lähes kaksi vuotta, isä ja Jussi-veli. Tuskastuneena olotilaan oli saatava oma maa- paikka ja oma koti. Sellainen sitten syksyn kuluessa löytyikin lehti-ilmoituksen perusteella. Kaupat suuren kartanon jaetuista maista sai tehdä sellainen, jolla oli maanosto-oikeus. Isän toive oli, että pitäähän teillä lapsilla olla yhteinen paikka, missä kokoontutte lomillanne. Toiset veljekset ja sisko olivat opintieillä eripuolilla Suomea. Mäenkumpareen lisäksi oli peltoa ja metsää lohkottuna suuresta tilasta. Muutto Pöytyälle tapahtui myöhäissyksyllä 1946.

Rakentamisessa paikan jälkeen tarvitaan vettä. Niinpä kaivon kaivaminen oli ensisijainen tehtävä.

”Lumivaaran Tervajärvellä oli mies, joka oli tunnettu pajunvitsalla kaivon katsoja.

Lumivaaran Tervajärvellä oli mies, joka oli tunnettu pajunvitsalla kaivon katsoja. Hän etsi ojasta pajun

oksan ja lähti etsimään kaivon paikkaa. Niitä löytyikin aika läheltä aiottua rakennuspaikkaa. Ensimmäinen oli hänen mielestään hyvä, mutta vähän kauempaa suorastaan erinomainen. Koska talousrakennuksen paikka oli lähes samaan ajateltu, päädyttiin ensimmäiseen osoitettuun paikkaan.

Kaivaminen alkoi ja jatkui. Oltiin parin metrin syvyydessä, eikä minkäänlaista kosteutta esiintynyt hiekkaisessa maassa. Sitä jatkettiin vielä siihen saakka, kunnes törmättiin kiveen, joka oli melkoinen. Kyllästymiseen asti kaivettiin ja kiven nostamisen jälkeen lähdettiin suurukselle, kuten Paasikivi sanoi.

Sitten kuitenkin päätettiin jatkaa ja kaivotyömaalle mentyä olikin ihmettelmistä. Pohjalle oli kuin olikin hieman vettä herunut. Siitä tuli erinomainen kaivo ja vettä on piisannut kuivinakin vuodenaikoina riittävästi.

Koska tilalla ei ollut mitään rakennuksia, toi Jussi nuorikkonsa kartanon vuokrahuoneeseen, josta käsin sitten varsinainen kodin rakentaminen alkoi. Piirustukset saatiin asutusalutakunnalta. Ne olivat tyyppipiirustuksia, joihin oli saatava muutoksia. Esimerkiksi ikkunoiden korkeus oli vain 80 cm, ja sitä ei isä hyväksynyt. Viimein arkkitehti

tehti suostui muuttamaan niiden korkeuden, vaikka mainitsikin, että mistään ette saa niin korkeita laseja ikkunoihinne. Samoin sauna oli ylisuuri. Kellarisaunaksi se oli turhan pitkä. Sitä lyhennettiin 60 cm.

Alku oli vaikeaa, mutta vaikeammaksi rakentaminen tuli myöhemmin. Alkoi perustusten kaivaminen. Nyt oli tarpeen ne alussa mainitsemani työvälineet, koska mitään koneita ei ollut. Maa oli hyvää rakennuksen perustaksi, mutta mielettömän kovaa. Ei yhtään lapiollista irronnut ilman rautakankeja. Niinpä voimat väheni-

”Ei yhtään lapiollista irronnut ilman rautakankeja.

vät kaivajalta ja neljäsosa jätettiin kaivamatta auki, koska terveys ei enää kestänyt sitä. Kaivamatta se on tänäkin päivänä. Hirsitaloa oltiin tekemässä. Sellainen oli ollut koti-Karjalassakin ja se oli paras rakennusaine. Isä menehtyi.

Alkupalvesta kaadettiin sitten omasta metsästä puut. Jussi oli nuorikkonsa kanssa kaatamassa justeerisahalla yli 120 runkoa rakennuspuiksi, kattopärepuiksi ja lautapuiksi. On siinä ollut ahertamista talvipakkasella. Se suunnaton yrittämisen meininki ja halu saada oma koti, pois vieraiden nurkista, oli tavoitteena suuri ja haluttu, eikä silloin vaivoja valiteltu.

Hirret kantattiin Kertolan veljesten sirkkelisahalla, joka tuotiin pihakumpareelle yhdessä puukäyttöisen lo-

komobiilin kanssa. Moinen höyrypannu vaati puuta mielettömästi, jotta paine nousisi tarpeeksi korkeaksi. Tietävästi meni 12 kuutiota kuivaa polttopuuta runkohirsien kanttaukseen. Aina ”Tietävästi meni 12 kuutiota kuivaa polttopuuta runkohirsien kanttaukseen.

ei onnistunut. Piti nostaa painetta välillä. Hirret tapuloitiin rakennuskuopan läheisyyteen.

Keväällä aloitettiin betonivalu. Sementin saanti oli vaikeaa. Tietysti koko peltoaukeaman ympärille rakennettiin, joten rakennustarpeiden saanti oli hankalaa ja vaivalloista. Hirsikehikon teko annettiin urakalle. Sen tekemiseen kesäkaudella viljelijällä ei ollut mahdollisuutta kuin olla avustajana. Mutta seuraava talvi olikin sitten varsinainen etsintätoimi, mistä saada kaikki muut rakennustarvikkeet. Hyvät suhteet olivat kunnan arvoisia.

Esimerkiksi tiilien saanti oli vaikeaa. Kun niitä sitten sai, oli valittava parhaimmat piipun muuraukseen. Nauvoja sai minkä sai. Vanhoja oiottiin purettavista rakennuksista, joita oli paikkakunnalla. Ikkunala- sit saatiin Lahden lasitehtaan tutun johtajan kautta, vesijohtoputket Kajaanin rautakaupasta pelikaverin tuttuuden myötä. Polkupyörään, joka oli ainoa ajoneuvo hevosrattaiden lisäksi, kumit saatiin Suolahden johtajan ansiosta. Oli siinä hakemista.

Kirjoituskilpailu ”Uusilla asuinsijoilla”

Tämän vuoden lehdissä tullaan julkaisemaan kaikki kirjoituskilpailuun osallistuneet kirjoitukset. Ne kertovat monipuolisesti asettautumisesta uusiin kotipaikkoihin ja oman paikan löytämisestä vieraassa ympäristössä kaukana koti-Karjalasta.

Sarjan aloittavat palkitut ja kunniamaininnan saaneet ja sen jälkeen muut hyvät kirjoitukset vapaamuotoisessa järjestyksessä.

Kirjoittajan esittely:

Nimi: **Oskari Rasilainen**

Syntymäkotikunta: **Kurkijoki**

Nykyinen asuinkunta: **Pöytyä**

Silloin ei ollut lastulevyjä sisäseinien rakentamiseksi (onneksi), vaan väliseinätkin tehtiin hirrestä. Ei ollut eristevilloja vaan koottiin kankaalta lattianeristeeksi sammalta. Työlästä, mutta innostavaa oli työnteke ja rakasta mutta raskasta.

”Työlästä, mutta innostavaa oli työnteke ja rakasta mutta raskasta.

Pula oli myös työtekijöistä. Muurari saatiin Peräseinäjoelta, hän tuli juuri parahiksi pärekaton urakoinnin jälkeen. Ovien ja ikkunoiden asentajaksi löytyi mies Jämsästä. Oli päästy talven 1948 yli.

Viimeisten töiden jäädessä yksin Jussin harteille talokoiden ja avustajien jälkeen,

valmistui ensimmäiseksi oman kodin keittiö, jonne Jussi toi nuorikkonsa emännöimään. Lypsymatkat parista kilometristä lyhenivät nollaan. Uusi polvikin oli jo kasvamassa. Tilaa oli omalla pihalla puuhata. Varmasti rakkauskin koetuksella, sillä muutto omasta kodista heti avioitumisen jälkeen vuokrahuoneeseen, niinkin kauaksi aikaa, oli tietysti koettelemus. Se kestättiin ja pidettiin se sopimus, jonka rintamalla Jussi oli yhdessä lotta-Liisan kanssa sopinut.

Me toiset lapset olemme saaneet kokoontua vanhimman veljen kotiin useimmiten heinäkuun viidentenä, muistelemaan aikoja, joita elimme koti-karjalassa. Isän toivomus oli käynyt toteen.

Veli - 25

Navetasta monitoimikeskukseksi

Navetta katettiin talven varalle, jottei vesi pääse rakenteisiin. Kivirungon korjaustyöt on tarkoitus aloittaa ensi keväänä.

Ei ole epäselvää, että köyhässä ja syrjäisessä kylässä, kuten Kurkijoella taloudelliset edellytykset miten tahansa rakennusperinnön ylläpitämiseksi ovat lähes olemattomat. Myös Kurkijoen entisen kirkonkylän miljöötä uhkaavat sekä rakennusten kunnon jatkuva heikkeneminen että hallitsematon liike- ja huvilarakentaminen. Raha ratkaisee, niin kuin usein Suomessakin.

Helmikuussa Karjalan tasavallan päättävälle taholle lähetettiin kirje, jonka olivat allekirjoittaneet mm. Kurkijoki-seura ja Kurkijokisäätiö. Kirjeessä osoitettiin tukea Kurkijoen asemakaavan periaatteille, joissa tärkeänä tavoitteena oli vaalia historiallista miljöötä. Allekirjoittajien kesken arveltiin realistisesti, että kirjeellä ei luultavasti ole vaikutusta

mihinkään, mutta eleenä se on merkittävä. Mahdollisesta tuloksettomuudestaan huolimatta tällainen käytännön yhteistyö on tärkeää ja sillä voi olla positiivisia seurauksia.

Tapasin arkkitehti Kozlovin elokuussa 2010 Helsingissä. Hän mietti mitä tehdä, kun Kurkijoen uusi paikallishallinto oli asettunut jyrkästi rakennussuojelupyrkimyksiä vastaan – kirjoittaako kulttuuriministerille?

Suomalaista kivirakennusten korjaustietoutta Kurkijoelle

Kozlov esitteli myös toisen projektin. Kurkijoen kalankasvattamon Kalarannan omistaja Vladimir Oksanitsenko on ostanut entisen maamiesopiston

1870-luvulla rakennetun kivinavetan, joka on sovhoositöiminnan päätyttyä pahoin rappeutunut.

Luonnonkivirakenteet ovat kuitenkin usein korjattavissa, jos vain tiedetään mitä tehdään. Oksanitsenko tahtoi rakentaa navetasta kompleksin, joka käsittäisi eräänlaisen nuorisotalon urheilusaleineen, kahvilan ja kaupan. Koska suomalaisten kivinavettojen arkkitehtuuriin ja rakenteelliseen problematiikkaan ei löydy sopivia asiantuntijoita Venäjältä, Kozlov kääntyi Marina Petrovan kanssa suomalaisten puoleen. Löytyisikö konsulttiapua?

Löytyi. Marraskuun lopulla kävin Kurkijoella arkkitehtien Mikko Bonsdorffin ja Kati Winterhalterin sekä rakennusinsinööri Eero Kotkaksen kanssa.

Bonsdorff ja Wilterhalter ovat erikoistuneet arvokkaiden historiallisten rakennusten tutkimukseen ja restaurointiin, Kotkas on vastannut rakennesuunnittelusta mm. Suomenlinnan restauroinneissa. Katsastimme navetan ja kävimme Marina

Pietarilaisen arkkitehtitöimisto Arkan työryhmä suunnittelee navetan muutostöitä sekä laatii Kurkijoen asemakaavaa. Kesällä (puna-paitainen mies) Kirill Kozlov.

Petrovan tulkkauksia neuvotteluja projektista Kozlovin ja Oksanitsenon kanssa.

Syntyi vaikutelma, että Oksanitsenko on tosissaan. ”Rakennusprojekti on osa suurempaa hanketta”, hän selitti. Oksanitsenko on vaikkeutunut maatalouden kannattavuudesta Kurkijoella ja suunnittelee satsaavansa seuraavaksi sen kehittämiseen. Koska työhön tarvitaan motivoitunutta ja sitoutunutta porukkaa, heille pitää tarjota hyvän elämän edellytykset, kuten kauppa, kahvila, urheilutilat ja lasten harrastustilat, asunnotkin. Vähän niin kuin neuvostovuosina, tai niin kuin vanhanajan ruukkipatruunat, mietimme mielesämme. Samalla hyötyvät kaikki kurkijokelaiset: keskus on kaikille avoin, ja sitä ylläpitää Oksanitsenko. ”En

odota tästä mitään kiitosta”, Oksanitsenko kuittasi.

Siperiassa syntynyt Oksanitsenko – hyväntekeväisyysäätiö Kurkijoen perustaja – on aika tapaus. On kiinnostavaa seurata miten suunnitelmat etenevät ja miten niiden toteutuminen vaikuttaa Kurkijoen tulevaisuuteen. Tällä hetkellä ”työryhmämme” luonnostelee mahdollista konsulttisopimusta. Jos se syntyy ja jos monitoimikompleksi toteutuu, Kurkijoen navetta säilyy ehkä pitempään kuin yksikään muu rakennus Kurkijoella. Ellei toteudu, se ei johdu ainakaan asiantunte muksen eikä nähtävästi ra hoituksenkaan puutteesta.

Netta Böök
ks. www.kurkifond.onego.ru

Hiitola-sukat tekeillä. Toinen sukka valmiina, toisesta varsi, seuraavaksi kantapää.

Hiitola-sukan mallista

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen toimituksesta kysyttiin Hiitola-sukkien mallia. Alla tekijän Ritva Tillqvistin kertomus, miten hän selvitti teko-ohjeen. Lisäksi Lea Lankinen kertoi, että sukkien malli löytyy kirjasta: Suomalainen Sukkakirja, Kyllikki Mitronen ja Maija Nieminen, 1980. Kirja löytyy useimmista kirjastoista. Ritva Tillqvistin kokoama ohje ohessa. Nyt vain joululahjaksi Hiitolan sukkia neulomaan.

- Oli sukat, mutta ei neulomisoheja. Posti toi Porista siskoni tytön Pirjo Kopran lähettämän sukan toivomuksin, saisiko Lahden täti selville Hiitola-sukkien perinnemallikuvion ja tehdä ohjeet. Mallisukka oli neulottu erittäin ohuesta langasta ja ohuilla puikoilla. Kyllä siinä muutaman kerran pyörittelin sukkaa käsissäni ja ajattelin, että ottaako tuosta kukaan selvää, kärkikavennuskin näytti niin oudolta. Loppujen lopuksi sukkamalli sel-

visi melko vaivattomasti, se on hyvin yksinkertainen ja helppo, muodostuuhan kuvio vain kahta mallikerrosta toistaen. Työvoitto - sanoisin - ja hyvä mieli selvitystyön suorittamisesta. Oli mukava palauttaa Pirjolle Poriin mallisukkaa ja neulomani Hiitola-sukat teko-ohjeineen. Terveisin

Ritva Tillqvist
(Tattari) Lahti

Valmista tuli ja hyvin onnistuivat.

Teimme TAPSUJA

Minulla on ollut onni ja ilo osallistua jo lähes vuoden verran senioreille tarkoitettuun talouskouluun. Kahtena päivänä viikossa olemme olleet kuin talouskoululaisia ikään: leiponeet, keittäneet, tehneet käsitöitä, saaneet ATK-tietoutta, ravinto-opia, tehneet retkiä lähiseudun ao. kohteisiin, esim. puutarhalle. Keskipäivisin olemme saaneet ravitsevan, monipuolisen aterian. Tämä kaikki on tullut meille ilman rahaa ja hintaa. Kun kurssimme nyt alkaa lähestyä loppuaan, teemme pienissä ryhmissä ns. näyteaterian muille ryhmän

jäsenille. Opettajamme sattui tietämään, että olen ryhmämme ainoa aito karjalainen ja ryhmän vanhin. Hän ehdotti, että tarjoaisimme näyteateriallamme karjalaisia pitopöydän antimia. Kun olen niin nuorena joutunut lähtemään Kurkijoelta, täytyi turvautua kirjaston antamiin vihjeisiin. Karjalaisesta keittokirjasta (Pirkko Sallinen-Gimpl. Kustantanut Tammi) löytyi aivan uusi tuttavuus, kurkijokelainen tapuntainen eli tapsu. Täytyihän sitä kokeilla, ellei muuten niin tuon nimen vuoksi. Kun olimme jo kevätl-

kukaudella opetelleet leipomaan karjalanpiirakoita, oli paikallaan opetella jotain uutta. Ensimmäinen kokeiluni kotona meni jokseenkin poskelleen, mutta sen jälkeen osasin hyvin neuvoa jo muita ryhmämme jäseniä. He onnistuivat hienosti. Niinpä saimme aterian alkupalana graavikalan, kananmunan, salaatinlehden ja punasipulin keralla nauttia kauniisti hiihtosompaksi muotoillusta tapuntaisesta. (Kerroin heille tietysti Veikko Hakulisesta.) Koulun henkilökunnallekin tapsu oli uusi tuttavuus ja he kävivät sitä joukolla ihmettelemässä ja maistelemassa. Niin kurkijokelainen kuin olenkin, ei minulla ollut etukäteen mitään tietoa tapsusta. Olisinkin utelias tietämään, onko jollakulla muulla asiasta kokemusta tai edes muistikuvia lapsuusvuosilta. Sitä varten liitän mukaan kopion tuosta ohjeesta. Kirjan tekijä tuskin panee pahakseen, kun tunnustan olevani tällainen ”rehellinen varas”.

Toivotan kaikille lehden lukijoille onnistuneita tapuntaisia! (Lisäsimme ohjeeseen muuten suolaa.)

Lyyli Nevanperä

Jatkoa sivulta 7

Nimenkantajina Mykriä esiintyy eri puolilla Karjalaa, mutta yhdistävää tekijää tutkimuksen kohteena olevaan sukuun ei ole löytynyt. Sukunimen vaihtuminen läntisellä Kannaksella oli yleistä, mikä osaltaan vaikeutti yhteyksien jäljittämistä. Kuten sukututkimuksessa yleensä, joudutaan tässäkin tapauksessa laittamaan varauksia ja tekemään olettamuksia. Todennäköistä kuitenkin

”Sukunimen vaihtuminen läntisellä Kannaksella oli yleistä, mikä osaltaan vaikeutti yhteyksien jäljittämistä.”

on, että Saviniemeen Pekka on muuttanut Antrean Rahikkalasta, ja hänen isänsä onkin sukunimeltään Pöhö. Mykränimen Pekka Matinpoika otti Saviniemen kuninkaankartanoon kuuluvasta Mykrästä. Luurangot kolisivat kaapisaan, mutta se ei horjuttanut Mykriä. Sukuseuran ei tarvitsen vaihtaa nimeään, sillä siksi vanhat, vahvat ja koetellut ovat Mykrien juuret.

Sukuseuran perustamisesta lähtien puheenjohtajana toiminut Juhana Mykrä luopui tehtävästä, mutta jatkaa seuran sukututkijana ja asiantuntijana.

Juhanan panos seuran toiminnalle ja sukukirjalle on

ollut valtava, josta kiitoksena hänet kukitettiin. Ilman Juhanan perustutkimusta ja kirjan taittamista olisi haaveen toteutuminen vielä vuosien päässä. Puheessaan Juhana kertoi leppoisaan tapaansa sukuseuran perustamisesta ja saavutuksista unohtamatta kiittää varsinaista primus motoria, eli kaikkia sukulaisia, seuran jäseniä ja suvun ystäviä, jotka ylläpitävät sukuhenkeä, siirtävät sitä nuoremmille ja saapuvat jakamaan sitä sukujuhille. Sukuseuratyöllä on vanha perustus, jonka varaan voidaan rakentaa. Pienestä purosta on kasvanut suuri virta.

Suvun ansioituneita edustajia muistettiin kunniajäsenyydellä. Tällä kertaa vuorossa olivat Elvi Heinonen ja Viljo Mykrä. Molemmat hiitolalaiset ovat antaneet muisteluillaan korvaamatonta tietoa sukuarkistoon ja sukukirjaan.

Vuosikokouksessa sukuseuran uudeksi puheenjohtajaksi valittiin seuran toinen voimahahmo, pitkään sihteerinä toiminut ja sukukirja-hanketta vetänyt Janne Mykrä. Muina jäsenenä hallitukseen valittiin Pirkko Eriksson, Sari Kangasniemi, Timo Mykrä, Raija Pasanen ja Marja Tanninen sekä varajäseniksi Jorma Mykrä ja Tapio Mykrä.

Timo Mykrä

Ikävä on syys

Kolme rakkautta ovat: luonto, musiikki ja kirjat, joista ihmiskasvot pilkistävät.

Tämä hiljaisuus on lauluni, näen jotain selvemmin itseni läpi.

Maan hiljaiset ovat puolellani ja sanovat sen vaieten.

Tummuvien öitten myötä saapuu kypsyys. Ikävä on syys.

Hiljaisia rantoja on kaksi, sinun ja minun.

Arkoja lempeitten vesien linnut.

Äänesi helähti kuin pisarat ruutuun.

Kesäheinä säilyy mielen taulussa, heiluttaa tahtipuikkoja elämän laulussa.

Harrastelija-kaitselmuksellakaan ei ole helppoa.

Heimo Suontausta

Talvisota tykkimiehen silmin osa 2

1.1.1940 Nyt on vuoden ensimmäinen päivä. Ilma on kirkas. Hälytyksiä on ollut neljä, mutta koneita ei ole tullut näkyviin. Surina kuuluu monta kertaa. Minä olen kovin väsynyt loman ja vartion jälkeen. Illalla meillä oli kahvitarjoilu seuratalolla. Kuuntelimme iltauutiset ja kävimme nukkumaan. Toivoin sydämestäni, että uusi vuosi toisi rauhan tullessaan.

2.1. Päivä oli pyryinen, eikä ollut minkäänlaista ilmatointa sakean sään vuoksi. Aamulla kävimme katsomassa ryssän vankeja. Heitä oli kolme miestä, yksi kapteeni, yksi kersantti ja auton ajaja. Kapteenia puhuteltiin, ja hän kertoi tärkeitä tietoja esimerkiksi suurista bensavarastoista. Muuten päivä oli rauhallinen. Olimme kämpässä, kuuntelimme radiota ja kertoilimme vitsejä.

3.1. Päivä oli pyryinen ja saimme olla vapaina. Puolen päivän aikaan oli vähän kirkasta, mutta lentoja ei tullut. Päivällä saimme päivärahat 105 markkaa ja uudet talvilakit. Päivärahoja oli saatu yhteensä koko aikana 477 mk ja 50 p 3.1.1940 saakka. Illalla saimme nähdä 21 ryssää. He olivat hyvin kurjaa sakkia. Yksi oli herra. Hän oli hyvin jermun näköinen. Kaksi miestä oli Vienan Karjalasta, ja he osasivat vähän suomea. He kertoivat Venäjän kurjuudesta, omasta perheestään ja paljon muustakin.

Tein tupakkalakon. Lotat kävivät kuuntelemassa iltauutisia. Heitä oli kolme. Mi-

nusta tuntuu, että he olisivat mielellään meidän emäntinä. 3.14 särki Rahkolan Toimi talon keinutuolin jalakset poikki. Talo, jossa olimme, on valtion, asujana on valtion rautatieläinen Korven-sivu. Asunto on sievä. Radio on hyvä olemassa ajan kuluksena.

4.1. Päivä oli taas pilvinen. Saimme olla vapaasti. Kävimme Lottalassa kahvilla. Päivällä sain kuulla väepelin lähtevän lomalle. Lähetin kirjeen vaimolle hänen mukanaan. Tänään saimme luopua suojeluskunnan merkistä. Ristolaisen Usko sairastui. Hänellä oli vika umpisuolessa. Olemme kuunnelleet radiota. Sieltä kuuluu niin kaunista musiikkia, että tulee ikävä täällä sotaretkellä. Lotat tulivat taas iltauutisille. Tuntuu siltä, että he mielellään tulisivat päivä uutisillekin. Nukkumaan klo 23.

5.1. Päivä oli kirkas, ja pakkahan oli kova. Aamupäivällä oli hälytys ja olimme tykeillä. Yksi kone tuli näkyviin mutta oli niin kaukana, että ei voitu ampua. Meidän tykit valokuvattiin ja filmattiin. Onhan hauskaa, kun saamme katsoa itseämme elokuvista. Meidän kuva pannaan varmasti myös sanomalehteen. Iltpäivän olimme kämpillä ihan tavallisissa talouspuuhissa. Keitimme kahvia ja lämmitimme saunaa. Illalla kävimme saunassa, ja nyt tunnelma on niin kotoinen, kun radiokin taas laulaa.

6.1. Loppiaisena oli ihan kirkas päivä. Puolen päivän aikaan oli kolme hälytystä

Kerran kun olimme ruokailussa, vänrikki Sarkomaa tuli sanomaan, että koneita on päällä niin pirusti. Me viskasimme lusikan ja juoksimme tykeille. Yhdeksän konetta oli ihan päällä, mutta emme kerinneet ampumaan. Ilta kului rauhallisesti. Kävimme syömässä. Sen jälkeen olimme Sarkomaan oppitunnilla tykkiammunnasta. Sen jälkeen kävimme kahvilla seuratalolla. Siellä pidimme hauskaa. Vohkin pullollisen maitoa aamukahvin kanssa. Lotat tulivat taas iltauutisille. Nyt heitä oli vain kaksi. Kuuntelimme uutiset hartaasti, mutta kun he lähtivät pois, lähti poikia saatolle. Talolle saakka ei mennyt kuin Eino Piiparin. Eino aikoi lähteä omavaltaisesti kotilomalle, mutta se ei käynyt päinsä. Illalla syntyi suuri hämminki, kun pojat panivat ovet lukkoon eikä tahdottu saada auki. Suutuin, ja olin vähällä potkaista oven rikki. Einokin tuli saatolta pois.

Loppiaisena, siis 6.1.40 oli harras jumalanpalvelus radiossa. Tämän kuuntelimme niin hartaasti, että en olisi uskonut. Korttipeli taukosi, kädet menivät ristiin. Otimme Piiparin Einon kanssa virsikirjan ja lauloimme hyvin hartaasti. Minä olin niin liikuttunut, että oli vaikea pidätellä kyyneliä. Mutta illalla saimme kevyempää radio-ohjelmaa, suosittuja äänilevyjä.

7.1. Päivä oli kirkas, mutta ei ollut yhtään hälytystä. Emme käyneet tykillä ensinkään. Poikia lähti lomalle. Kirjoitin vaimolleni ja laitoin kirjeen Lötjösen Eina-

rin mukana. Päivän olimme kämpässä. Kuuntelimme kirkonmenon ja muutakin, esitelmää. Illalla kävimme taas kahvilla seuratalolla ja teimme kaikkea kiusaa lotille. Pojat kävivät illalla asemalla ja näkivät kenttäpyssyn miehiä. He olivat Parikkalan poikia, ja siitä Marokon kauhun sakista heillä oli kuulemma paljon kertomista. Mutta juna lähti. He olivat ampuneet 2500-3000 ammusta ja olivat nähneet monta hauskaa. Yksikin mies oli ampunut 400 ryssää ja sai kahdeksan vuorokautta kuntoisuuslomaa. Täällä on ollut kauhea pakkahan. Pakkasta oli 34 astetta.

8.1. Mainitsen tässä eräitä viime päivien sotasaaliita. Hevosia 1170, tykkejä 102, autoja 278, ilmatorjuntakonekiväärejä, autom. 16, hyökkäysvaunuja 43, traktoreita 20, kenttäkeittiöitä 47, automaattikonekivääreitä 75, panssariautoja 10, lentokoneita 1. Päivä oli vähän sumuinen. Kannoimme suuren kasan halkoja tienvarresta vajaan, pilkoimme ne ja keitimme kahvia. Koko päivänä ei ollut yhtään hälytystä. Sain siskolta kirjeen. Väepeli toi. Minä jouduin vartioon toiseen vaihtoon. Iltauutisista saimme kuulla kauheita ryssän menetyksiä. Tänään taas oli kaksi vankia. Toinen osasi suomea, toinen oli niitä Molotovin suosikkeja.

10.1. Päivä oli pilvinen, mutta pilvet olivat niin korkealla, että oli neljä hälytystä. Ruokailun jälkeen kävimme Einon kanssa vähän niin kuin iltakävelyllä ja toimme uutisille kolme tyttöä. Pojat kävivät vielä viemässä pois. Pojat reuhaavat humalassa.

11.1. Päivä oli sumuinen ja sateinen. Pyysin lomaa ja sain. Läksin 12.30 junassa. Meitä oli neljä miestä. Tulimme Elisenvaaraan. Juna oli myöhässä noin 1.30. Kun menin kotiin, kello oli yhdeksän. Minut otettiin iloisesti vastaan. Päivällä ennen lomalle lähtöä ostin taskuaseen 6,35 ja maksoin 300 markkaa. Panoksia sain 39 kpl.

12.1. Olin lomalla. Aika meni hauska, niin kuin kotona tavallisesti. Vaimoni paistoi evästä minulle. Läksin illalla kello 11. Kun tulin asemalle, juna oli jo tullut. Menin junaan ja tapasin kaverit. Minua nukutti, mutta en päässyt nukkumaan, kun juna oli niin täysi. Loppumatkasta sain nukkua, kun Sortavalaan jäi poikia. Tulimme Matkaselkään klo 6.30.

13.1. Tulimme kämpille ja olimme hyvin väsyneitä. Nukuin päivällä, milloin ei ollut hälytystä. Illalla noin neljän maissa läksimme Piiparin Einon kanssa hiihtämään Kiteen kirkolle päin. Suksikeli oli harvinaisen hyvä. Me tuumimme, että mentäisiin sedan luo. Me

Antti Silvennoinen Kurkijoen Luhovaarasta palveli sekä talvi- että jatkosodan aikana ilmatorjuntatykistössä tykkimiehenä. Talvisodan aikana hän piti päiväkirjaa kirjaten vihkoonsa tapahtumat lähes päivittäin. Edellisessä lehdessä alkanut kooste päiväkirjamerkinnöistä jatkuu tässä lehdessä tammikuun tapahtumilla.

Päiväkirjan pitäjä Antti Silvennoinen 60-vuotispäivän aikoihin.

läksimme hiihtämään. Matkaa oli 35 kilometriä ja aikaa meni neljä tuntia. Matka tuntui pitkältä, mutta viimein olimme perillä. Talonväki oli jo nukkumassa. Me kolistelimme ja menimme sisään. Eivät olleet uskoa silmiään. Sitten kävimme saunassa, söimme ja kävimme nukkumaan.

14.1. Läksimme sedan luota kello 5 aamulla. Setä lähti hevosella kyyditsemään. Laitoimme sedan turkkeja päälle ja veimme suketrekeen. Setä toi meidät suoraan Laukkuvaaran kylän halki jonkin kaupan eteen. Siitä oli matkaa 22 km tänne. Kun olimme hiihtäneet 10 km, menimme yhteen taloon ja pyysimme kahvia. Maksua ei otettu. Kiitimme ja läksimme matkaan. Tulimme kämpille 9.30. Olimme väsyneitä, mutta olihan hauska käydä sedan luona.

17.1. Tänä päivänä olimme hyvin väsyneitä, kun yö oli mennyt valvoessa ja töissä. Illalla saimme tiedon, että meidän on lähettävä tänä iltana junalla. Illalla aloimme varustautua. Viiden maissa kun olimme lastaamassa, saimme vielä yhden joululahjapaketin. Veimme sen kämpille ja jakelimme. Juna, jossa läksimme, lähti vasta klo 1.30 yöllä. Juna lähti pohjoiseen, mutta emme tienneet, mikä on määränpää.

18.1. Tämän päivän aamuna olimme Leppäsjärven asemalla. Olimme matkustaneet tavallisessa härkävaunussa. Olimme hyvin kylmissämme, kun oli kova pakkahan. Otimme tykin ja autot pois junasta. Läksimme matkaan. Saimme kuulla, että matkaa oli 18 km. Olimme vilttien peitossa melkein koko matkan. Autot pysäytettiin pari kilometriä ennen asemapaikkaa ja luutnantti läksi tiedustelemaan. Hän tuli ja toi sanan, että meidän

on mentävä kahden kilometrin päähän vihollisesta.

Kun tulimme, täällä olivat miehet hyvin likaisia mutta muuten iloisia. Saimme kuulla heiltä monenlaisia sotauutisia, ja olihan siellä aina joku tuttukin. He kertoivat hyvin mielellään, ja me kuuntelimme jännittyneinä. Sinä päivänä saimme tykin tuonne mäelle. Siinä oli kyllä suuri työ, kun oli lapiotava tie paksuun lumeen. Kun olimme saaneet tykit kuntoon, rupesi tulemaan kranaatteja, mutta eivät ne meihin osuneet. Illalla minä jouduin vartioon. Se tuntui jännittävältä näin rintaman lähellä, kun yölläkin tykit jyrisivät ja konekiväärit räätisivät. Mutta kyllä tähän tuntuu oppivan.

19.1. Koneita tuli lujasti, mutta emme ampuneet, ennen kuin kolmen maissa tuli yhdeksän konetta. Me avasimme tulen, mutta lentäjät olivat niin kylmäverisiä, että tulivat ihan meidän yläpuolelle. Ja toiselta suunnalta tuli vielä neljä konetta, niin, että yhtä aikaa oli 13 konetta ja kaikki pudottivat pommeja ja ampuivat konekivääreillä. Me ammuimme tänä päivänä 94 laukausta yhteensä kahdella tykillä.

Kun koneet olivat yläpuolella, menimme monttuun matalaksi. Pommit putosivat yhtä aikaa ja meistä ohi. Mutta Piiparin Einolla oli huono onni. Hän kerkesi juuri mennä käymälään, ja käymälän viereen putosi kolme pommiä, yksi kahden metrin päähän. Eino meni kyllä lattialle, mutta häneen osui kaksi sirpaletta. Turkki meni ihan repaleiksi. Hän säikähti lujasti ja rupesi huutamaan. Minä arvasin, että Einolle kävi hullusti. Ilta meni rauhallisesti. Minä olin täällä talossa yöstä. Täällä kävi luutnantti ja vänrikki. Heillä oli kertomista. Olin tuvassa

Karttaan on nuolella merkitty paikat, jossa Antti Silvennoinen palveli talvisodan aikana.

Fedja tukevasti Milja Peltomaan kainalossa kesäkuussa 1999. Letunpaistossa Raija Laaksonen.

Fedja

Jo kahtenakymmenenä kesänä olemme saaneet käyskennellä tutuilla, mutta nykyään täysin eri näköisillä kotikunnaillamme Hiitolassa ja Kurkijoella.

Upeat maisemat ovat vuosi vuoden jälkeen toivotaneet meidät tervetulleiksi viettämään ikimuistoisia hetkiä entisillä kotipaikoilla.

Kanssakäyminen siellä nyt asuvien kanssa on sujunut kitkatta, onpa hyviä ystävyyssuhteitakin solmittu.

Vuodesta 1996 alkaen oli ryhmämme majoituspaikana Kurkihotelli aina sen tulipalossa tuhoutumiseen asti. Niin kuin poismennyttä ystävää jäimme sitä

kaipaamaan ja muistelemme edelleenkin niitä aikoja lämmöllä.

Surusilmä

Kurkihotellin aikoina tutustuimme moniin lähettyvillä asuviin lapsiin ja tulivatpa Lopotin koirat ja kissatkin lettujonossa tutuiksi.

Lapsista varsinkin Fedja jäi lähtemättömästi mieliimme pienenä surusilmänä.

Alusta alkaen hän valloitti aralla, surumielisellä olemuksellaan kaikkien matkalaisten, erikoisesti matkanvetäjä Miljan sydämen.

Eräässä vaiheessa Milja jopa ajatteli Fedjasta ikimaa poikaa. Toki varmasti esteitä olisi ilmaantunut molemmiin puolin rajaa.

Fedjan käytös oli täysin erilainen kuin muiden lasten, kun muut melkeinpä

röyhkeästikin koko ajan ”puistiit jottai” seisoi Fedja sivussa katsellen ja odottaen.

Kaikesta huomasi ettei hän kotoa saanut tuon ikäiselle pojalle kuuluvaa huolenpitoa.

Lukemattomat kerrat veimme hänelle ruokaa, kenkiä ja vaatteita, usein löytyi tuliaiskasseista myös muutakin pikkupoikaa ilahduttavaa tavaraa, olipa tuliaisina kerran polkupyöräkin.

Erikoisesti yksi kotiinlähtömme on jäänyt ikimuistoisena mukana olleiden mieliin.

Aamuvarhaisella Fedja tuli saattamaan meitä ja siinä bussin vieressä Miljan häntä lähtiäisiksi halatessa vierivät kyneleet tämän pienen pojan silmistä, samoin Miljalta.

Kyllä siinä kostuivat meidän muidenkin silmät, niin liikuttava oli tämä eron hetki.

Pitkän aikaa oli haiketa tunnelma miettiessämme ”kesäpoikamme” tulevia aikoja.

Vuodet vierivät, melkeinpä joka kesä tapasimme, Fedja kasvoi, pysyen

Kyllä tuntuu mukavalta, kun kolme tykkipatteria ampuu meidän takaa. Ja onhan täällä muutenkin vähän erikoisempaa, kun miehiä makaa joka ojassa. On vain mätetty pois tieltä, että pääsee kulkemaan.

24.1. Päivä oli sateinen, lentoja ei ollut. Kävin kaksi kertaa rintamalla ja toin ryssän kiväärin tullessani. Kyllä siellä oli hurjaa jälkeä; miestä, hevosta, tykkiä, rekeä ja tankkia ihan tien täydeltä noin 300 metriä ja toisessa paikassa 60-70 metriä.

28.1. Viime yönä oli suuri taistelu. Paljon miehiä kuoli, pari sataa vihollista, 10 omaa. Otettiin pari sataa vankia. Hyökkäys oli kello kaksi yöllä. Tänään oli paljon lentoja, suuri määrä hävittäjiä ja yhdeksän pommikonetta.

Vankeja virtasi kaiken päivää. He olivat kurjaa porukkaa. Heitä vietiin pari tuonne levolle, kun eivät viitsineet kävellä. Siellä he makaavat, kun saivat nikkeliä kulmaansa. Tykilä ammuttiin 11 laukausta ensimmäisellä ja kolme toisella. Luutnantti lähti lomalle. Yksi ryssä ammuttiin meidän saunan luo. Koneet tekivät syöksypommitusta kaiken päivää. Tänään illalla syötiin ryssän keksejä.

Otteet poiminut

Arvi Silvennoinen

Rajanylityspaikka Parikkalaan?

Helsingin Sanomissa Jussi Konttinen kirjoitti 29.10., että Venäjä kiirehtii kansainvälisen rajanylityspaikan avaamista Parikkalaan. Karjalan Tasavallan päämies Andrei Nelikov toivoi, että Parikkala voitaisiin avata liikenteelle jo 2012.

Etelä-Savon ja Etelä-Karjalan liitot ja kunnat ajavat voimakkaasti ylityspaikkaa. Etelä-Karjalan maakuntaohjelman toteuttamishjelmassa vuosille 2010-2011 mainitaan: Parikkala-Syvänoja rajanylityspaikan kehittäminen ja pidemmällä aikavälillä kansainvälistäminen on tärkeä tavoite. Parikkalan kunta on varautunut omarahoitusosuuteen rajanylityspaikan kehittämisessä ja rajanylityspaikan infrastruktuurin rakentamisessa, joille voidaan hakea ENPI-

ohjelman rahoitusta.

Suomen tulli ja rajavartiosto ovat sen sijaan Helsingin Sanomien mukaan nihkeinä ja itäisen tullipiirin johtajan Tommi Kivilaakson mukaan tulli ei kannata Parikkalan avaamista ennen vuotta 2016.

Matkailua palveleva

Rajan avaamista käsittelee myös Antti O. Arponen Karjala-lehden pääkirjoituksessaan 4.11. Hän korostaa rajan avaamisen matkailullisia merkityksiä sekä suomalaisille että venäläisille. Tällä hetkellä Parikkalan kautta kulkee puutavararekkoja Venäjältä Suomeen.

STT uutisoi 9.11: Parikkalan Syvänojan rajanylityspaikan muuttaminen kansainväliseksi oli esillä

Tasavallan presidentti Tarja Halosen ja Venäjän presidentti Dmitri Medvedevin keskusteluissa tapaamisessa Moskovassa.”

Laatokan-Karjalan kotiseutumatkailulle Parikkalassa tapahtuva rajanylitys avaisi aivan uudet näkymät. Matka-ajat lyhentyisivät ja yöpymispaikat voisi valita Suomen tai Venäjän puolelta. Elisenvaaraan on rajalta matkaa reilut 10 km ja Lopottiin reilut 25 km.

Jussi Konttinen mainitsi HS:n artikkelissa, että Karjalan päämiehen Nelikovin mukaan Venäjä alkaa ensi vuonna rakentaa uutta tietä Käkisalimesta Sortavalaan, uuden tien linja kulkisi vain viiden kilometrin päässä ylityspaikasta.

Fedja uuden polkupyöränsä kanssa.

Iloinen tapaaminen kirkonmäellä syksyllä 2010

kuitenkin aina luonteeltaan samana suloisena pikkupoikana johon olimme tutustuneet.

Lokakuussa ruskamatkalla ollessamme tapasin jälleen Kurkijoen kirkonmäellä nyt jo nuoreksi mieheksi varttuneen Fedjan. Jälleen-

näkemisen ilo oli selkeästi molemminpuolista kun hän tuli iloisesti hymyillen lämpimästi halaamaan. Kielimuuria uhmaten kävimme vilkasta keskustelua, välillä jopa ymmärsimme toistemme juttuja.

Tällä kertaa erotessamme

jäi hyvä mieli kun näimme, että hellimästämmä pienestä ”reppanasta” oli varttunut nuori fiksu mies, joka edelleen muisti meidät. Toivon että tavataan vielä monta kertaa tulevillakin matkoilla.

Raija Laaksonen

Escon puumerkki

Toimituksen JOULUKAHVIT

perjantaina 3.12. klo 10-14.00

Tule pistäytymään kahvilla
jouluisessa tunnelmassa.

Kahvikupin ja glögin ääressä
voit tavata hallituksen ja
toimitusneuvoston jäseniä tai
rupatella tuttujen kanssa.

Tervetuloa kaikki
yhteistyökumppanit,
lukiijat, ohikulkijat.

Joulutervehdys Kurkijokelaisessa

Joulutervehdykset sukulaisille ja
ystävälle julkaistaan Kurkijokelaisen
numerossa 24, joka ilmestyy 17.12.

Joulutervehdyksen lähettäminen on helppoa. Sen ja
maksun (5 €) voi lähettää kirjekuoressa postitse tai tuoda
Kurkijokelaisen toimitukseen.

Tervehdyksen voi lähettää myös sähköpostitse tai
tekstiviestinä. Aluksi lähettäjän nimi ja osoite, sen jälkeen
ilmoitusteksti. Tällöin ilmoituksen hintaan, 5 € lisätään 1
€:n laskutuslisä.

Puhelimitse tervehdyksiä otetaan vastaan toimituksen
aukioloaikoina joulukuussa ti ja pe klo 9-14

Esimerkki: **Maija (s. Meikäläinen) ja Kalle
Karjalainen, Hiitola Hömmö
ja Kurkijoki Lapinlahti –
Loimaa**

Voit laittaa joululehteen myös suuremman ilmoituksen
joko värillisenä tai mustavalkoisena.

1 x 50

mv 22,50 + alv 22
(27,45)

väri 30,00 + alv 22
36,60

2 x 30

mv 27,00 + alv 22 (32,94)

väri 36,00 + alv 22 (43,92)

TERVEHDYKSET
TULEE OLLA
TOIMITUKSESSA
VIIMEISTÄÄN 13.12.

Koulukuja 7, 32200 Loimaa
puh. 02-762 2551, 050-5213336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

**Kurkijokelaisen,
hiitolaisen ja karjalaisen
hengen vaalija.**

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa
kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **39** eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

**Tilaa
Kurkijokelainen
joululahjaksi**
viereisellä tilauskortilla tai
soittamalla toimitukseen
p. 050-5213336

Joulu- lahjat Kurkijokelaisesta

toimituksemme monipuolisiin tuotteisiimme.
Toimitamme kaikkia artikkeleita myös postitse.
Silloin lisäämme postimaksun myyntihinnan päälle.
Hinnat sisältävät alv:n
Tilaukset tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14.00,
puh. 02-7622551 tai 050-5213336
tai toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Myytävät tuotteet:

Kirjat:	€
Muistojemme Kurkijoki	30
Kurkijoen historia IV	21
Kurkijoki kuvat kertovat	5
Kurkijoki sodasta evakkoon	5
Kärkitaisteli (Hartikka)	20
Kurjenmiekkä (Poskiparta)	5
Se on sata (Kurkijoen martat)	20
Loimaan Seudun Karjalaseura 60 v	20
Elisenvaarassa ja evakossa	15
Kurkijoki-Säätiö 60-vuotishistoriikki	8
Vanhat 10-vuotishistoriikit	2
Parhaat jutut	5
Vaiettu Elisenvaaran pommitus	25
Viirit:	
Kurkijoki-isännänviiri (4 m)	95
Kurkijoki-pöytästandaari (2 mallia)	35
Postikortit:	
Postikortit Pekka Kyytisen kuvista	1
Muut postikortit	0,50
Muut:	
Kurkien kutsu DVD	10
Lehden vuosikerta – CDR	20
Puinen Kurkijoen vaakuna (seinä- tai pöytämalli)	20
T-paita	15
Adressit	8
Kurkijokelainen irtonumero	2

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Norsu
2. v. 1917
3. Herodes
4. Paavo Nurmen
5. Ympäristöministeriö
6. Pääministeri Olof
Palme
7. Valtatie 5
8. Kaksi (maakotka ja
merikotka)
9. Veikko Vennamon
10. Daavidin

kurkijoki.fi
on oikea
tietopankki

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA**
**LOIMAAN
MUSIIKKI**
Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hy-
väksytty lakimies, jolla on
säädetty kokemus ja taito.
Asianajajan toimintaa valvo-
vat Asianajajaliitto ja oikeus-
kansleri. Asianajotoimistot
hoitavat myös maksuttomia
oikeudenkäyntejä ja oikeus-
turva-asioita.

**Asianajotoimisto
HEIKKI RANTANEN**
Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppakatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

**Asianajotoimisto
JARI HEIKMAN OY**
AA, VT Jari Heikman
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Anna Slöörin rippikoulu- muistoja v. 1926

Kullaankodossa asuva Anna
Slöör täytti 25.10. 99 vuotta.
Rippikoulunsa hän on käy-
nyt Hiitolassa kirkkoherra
Järnefeltin ja kanttorin oh-
jauksessa. Rippikoulu käy-
ttiin silloin kahden viikon
jaksoissa; se alkoi syksyllä
ja jatkui keväällä. Annakin
joutui asumaan rippikoulua
käydessään sukulaisissa,
koska matkat olivat liian pit-
kiä päivittäin kuljettaviksi.

Rippikoulun konfirmaa-
tio oli juhannuksena. Oppi-
tunnit pidettiin siihen aikaan
kirkossa.

Annan ikäluokassa oli
yli sata tyttöä 43 kylästä
Hiitolan alueelta. Poikia oli
vähemmän ja heillä oli oma
ryhmänsä, joka oli eri aikaan
kuin tyttöjen ryhmä. Mitään
häiriöitä ei ole ryhmästä jää-
nyt Annalle mieleen.

Kanttori piti rippikoulu-

laisille kuria, ja oli kerran
sanonut urkuparveen lähti-
essään: ”Vaikka olenkin sel-
käpäin, niin näen silti teidät
kaikki.” Kerran yksi tytöistä
oli kiivennyt saarnastuoliin
ja aikonut pitää ”saarnan”,
mutta juoksi nopeasti alas
kun kanttori tuli paikalle.

Ulkoa piti opetella Isä
meidän –rukous. Ellei sitä
osannut, piti koko rippikou-
lu käydä uudestaan. Sellai-
siakin oli ollut joukossa,
jotka eivät olleet oppineet.

Rippijuhlissa tytöillä oli
valkoiset hameet ja pojilla
mustat puvut. Siihen aikaan
ei rippilapsille annettu kuk-
kia eikä lahjoja. Tansseihin
pääsi vasta rippikoulun käy-
tyään.

Haastattelijana toimi
Pirjo Laine

Anna Slöör vietti 25.10.2010 99-vuotissyntymäpäiväänsä